

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REDOGÖRELSE

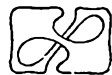
FÖR

KAROLINSKA HÖGRE ALLM. LÄROVERKET

I

ÖREBRO

LÄSÅRET 1912—1913

INNEHÅLL:

	Sid.		Sid.
Redogörelse för läroverket	3	Ordning vid årsexamen den 5 juni	
Uppgifter till frivilliga feriearbeten som-		1913	90
maren 1913	83		
Inträdesfordringarna	87	Bihang:	
Sammanfattning av den kompetens, som		Lundberg, B., Sverige och Preussen 1715	
åtföljer realskolexamen	87	—1720. I.	

REDOGÖRELSE

FÖR

KAROLINSKA HÖGRE ALLM. LÄROVERKET

I

ÖREBRO

LÄSÅRET 1912—1913

ÖREBRO
LINDSKA BOKTRYCKERIET
1913

REDOGÖRELSE

FÖR

KAROLINSKA HÖGRE ALLMÄNNA LÄROVERKET I ÖREBRO

LÄSÅRET 1912—1913.

A. Undervisningen.

1. Läsåret 1912—1913 började tisdagen den 20 augusti kl. 10 f. m. Denna dag och de två följande dagarna användes för prövning av flyttnings- och inträdessökande. Under föregående vårtermin den 1 och 3 juni hade prövning förrättats med 63 inträdessökande till *första* klassen, av vilka 44 godkändes. Vid höstterminens början undergingo samtliga 19 underkände förnyad prövning, varjämte 29 nyanmälde prövades. Av de 92, som sålunda prövats till första klassen, inskrevos 83. I övrigt anmälde sig till inträde 54, av vilka 48 inskrevos. Allmänt upprop ägde rum fredagen den 23 augusti kl. 1,30 e. m., varefter militärövningarna omedelbart vidtogs. Undervisningen tog sin början lördagen den 24 augusti kl. 8 f. m. och fortgick till torsdagen den 19 december kl. 9,30 f. m., då ungdomen hemförlovades.

Vårterminen började fredagen den 10 januari kl. 10 f. m. med prövning av flyttnings- och inträdessökande. Av de 11, som anmält sig till inträde, inskrevos 7. Allmänt upprop förrättades samma dag kl. 2 e. m. Lördagen den 11 januari togo lektionerna sin början kl. 8 f. m. Undervisningen innevarande termin slutar tisdagen den 3 juni, och läsåret kommer att avslutas med offentlig examen, som av H. H. Eforus är utsatt för *samtliga klasser och ringar till torsdagen den 5 juni* med början kl. 9,30

f. m. Samma dag kl. 11,30 f. m. anställs *slutprövning i sång*, varefter flyttningar, belöningar och understöd kungöras och ungdomen hemförlovas. Dagen förut eller *onsdagen den 4 juni* anställs slutövning i *gymnastik* kl. 12 m. med gymnasium.

Tiden för den muntliga prövningen i realskolexamen är av Överstyrelsen utsatt till måndagen den 2 och tisdagen den 3 juni. Vid denna prövning äger allmänheten ej tillträde; den försiggår i närvaro av Eforus eller Inspektor samt av minst tre utav kommunalstyrelsen utsedde, ojävige examensvittnen. Till examensvittnen hava utsetts Borgmästaren V. Schneider, vice Härads hövdingen E. B. Tersmeden, Telegrafkommissarien G. Ternberg, Postmästaren Fr. Lindh, Maskindirektören frih. H. Mörner och Belysningschefen J. von Sydow.

Fridagar under läsåret för *hela läroverket* hava varit:

Torsdagen den 12 september, måndagen den 21 oktober, lördagen den 23 november, måndagen den 27 januari, måndagen den 24 februari och lördagen den 26 april. Idrottslov gavs halva måndagen den 10 februari, och dessutom hade hela skolan ledighet från undervisningen halva måndagen den 5 maj, då minnet av P. H. Ling högtidligt hölls med sång, föredrag och gymnastikuppvisning.

Fridagar för enskilda klasser och ringar:

För 4:de klassen en halv dag efter skrivningen 16 november och 15 februari;
för 5:te klassen en halv dag före eller efter skrivningen 10 oktober, 9 november, 4 december, 14 februari, 10 mars, 8 april och 28 maj;

för L I, L & R I samt 6:te klassen 3 december; R I 10 december; Ring II 6 december; Ring III 10 december samt Ring IV 13 november och 11 december;

2. Varje läsdag har läroverkets ungdom samlats å högtidssalen kl. 7,45 f. m. till gemensam bön med sång och bibelläsning. Dessa andaktsövningar hava i tur och ordning letts av läroverkets kristendomslärare, och därunder ha förklarats valda delar av Genesis, Apostlagärningarna, Korintiebrevet, 1:sta Tessalonikerbrevet, flere av kyrkoårets högmässotexter och, under fastlagstiden, passionshistorien. Gemensamma obligatoriska skolgudstjänster hava även under detta läsår med hänsyn till det stora lärjungeantalet och samlings salens i förhållande därtill alltför ringa rymd hållits i stadens kyrka kl. 9—10 f. m. söndagarna: 15 e. Tref., 18 e. Tref., Allhelgonasöndagen, 1 söndagen i Advent, Fastlagssöndagen, Midfastosöndagen, 2 e. Påsk och 6 e. Påsk, varvid predikan växelvis hållits av lektor Arnell, adjunkt Hultgren och adjunkt Liedgren.

Åt de lärjungar, som under läsåret beretts till sin första nattvardsgång, har undervisning på rektors anmodan lämnats av lektor Arnell åt 37 och av pastoratsadjunkten Holmberg åt 38. Tredje söndagen efter Påsk, den 13 april, mottogo konfirmanderna altarets sakrament. Ledighet från skolarbetet bereddades dem under de närmast föregående tre dagarna samt läxfrihet den följande måndagen.

De egentliga undervisningstiderna ha varit:

för klasserna 1—4 kl. 8—9,40 f. m. samt 11,5—2,35 e. m.;

för övriga klasser och ringar kl. 8—10,35 f. m. samt 12—2,35 e. m.

All obligatorisk undervisning och största delen av den frivilliga har varit avslutad före middagsmålet. Av den frivilliga undervisningen hava endast 2 timmar i kemiska laborationer, 1 timme i teckning, 2 timmar i fäktning samt slöjdundervisningen varit förlagda till eftermiddagen.

Gymnastikövningarna hava för var och en av de sex gymnastikavdelningarna försiggått fyra gånger i veckan, varje gång 45 minuter; *fäktövningarna* i förening med duschning två timmar i veckan.

Frivilliga laborationer hava under läsåret varit anordnade:

- i *fysik* för 4:de, 5:te och 6:te klasserna;
- i *kemi* för 5:te klassen och tredje realringen;
- i *biologi* för 6:te klassen och andra ringen.

Till de fysiska laborationerna anmälde sig vid läsårets början av 4:de klassens 100 lärjungar samtliga utom 3, av 5:te klassens 86 lärjungar samtliga utom 2, av 6:te klassens 14 lärjungar samtliga utom 1. Till de kemiska 5:te klassens alla lärjungar och tredje realringens samtliga 37 lärjungar. Till de biologiska hela 6:te klassen utom 1 och andra ringens samtliga 59 lärjungar utom 2.

Till *den frivilliga undervisningen i franska* anmälde sig 11 lärjungar i 6:te klassen, 10 i klassen 5 a, 6 i klassen 5 b och inga i klassen 5 c.

Skjututbildningsövningarna försiggingo under höstterminen från och med fredagen den 23 augusti till och med måndagen den 9 september eller under 15 vardagar kl. 12 —3,30 e. m. varje dag; inspektion av dessa övningar verkställdes av överstelöjtnanten vid Kungl. livregementets grenadjärer C. J. von Koch. Under denna tid var läsningen i realskolans sjätte klass och gymnasium inskränkt till 3 timmar om dagen efter särskild arbetsordning.

Den för utbildning av praktiskt omdöme och allmän händighet viktiga undervisningen i *slöjd* har meddelats i tre avdelningar åt inalles 54 lärjungar. Ett statsanslag av 450 kronor har detta läsår åtnjutits för denna undervisning.

Läroverket har under höstterminen den 17 22 oktober inspekterats av läroverksrådet fil. d:r A. W. Falk.

Den svenska gymnastikens 100-årsdag och minnet av dess skapare, P. H. Ling, högtidlighölls vid läroverket måndagen den 5 maj kl. 1 e. m., då läroverkets lärare och lärjungar samt många för saken intresserade personer inom samhället samlades å skolgården. Festen inleddes med sång af läroverkets sångkör; därefter förekom uppvisning i gymnastik med läroverkets fyra lägsta klasser, varpå adjunkt G. A. Lagerstedt beträdde talarstolen och höll ett medryckande föredrag över Ling och hans verk. Sedan ett leve utbringats för Lings minne och några fosterländska sånger avsjungits, utbragte rektor ett leve för fosterlandet, åtföljt av »Du gamla, du fria».

---

3. Antal lärotimmar i veckan för läroämnena under höstterminen 1912.

1	2	3	4	5	6	7
Avdelningar och linjer	Närvarande lärjungar under höstterminen	T i m m a r			Summa	A n m ä r k n i n g a r
		Skilda	Gemensamma för			
			lärjungar från samma linje	lärjungar från avdelningar å olika linjer		
1 a	29	24			24	¹⁾ Dessutom 1 timme frivill. labor. i fysik.
1 b	29	24			24	²⁾ " " " " " " " "
1 c	29	24			24	och 1 timme i kemi samt 2 timmar frivillig franska (friv. franska gemensamt i en afdeln.).
2 a	33	26			26	³⁾ Dessutom 1 timme friv. laborationer i biologi, 1 timme i fysik och 2 timmar frivillig franska.
2 b	31	26			26	
2 c	31	26			26	
3 a	28	27			27	⁴⁾ Realister och latinare ha undervisats gemensamt i kristendom 2, modersmålet 3, tyska 2, engelska 2, historia 3, geografi 2, biologi 1 timmar.
3 b	26	27			27	
3 c	25	27			27	
4 a	31	28 ¹⁾			28	⁵⁾ Dessutom 1 timme friv. labor. i biologi.
4 b	35	28 ¹⁾			28	⁶⁾ " " " " " " kemi.
4 c	34	28 ¹⁾			28	⁷⁾ Greker och latinare ha undervisats gemensamt i kristendom 2, modersmålet 3, latin 6, tyska 2, engelska 1, franska 4, historia 3, filosofi 1, biologi 2 och fysik 2 timmar.
5 a	30	28 ²⁾			28	
5 b	29	28 ²⁾			28	
5 c	27	28 ²⁾			28	⁸⁾ Ringen är i matematik, biologi, fysik och kemi delad på två afdelningar.
6	14	28 ³⁾			28	⁹⁾ Greker och latinare ha undervisats gemensamt i kristendom 2, modersmålet 3, latin 6, tyska 2, engelska 2, franska 4, historia 3, filosofi 1, biologi 1 och fysik 2 timmar.
R I	23	28			28	
(L &) R I	16	13		15 ⁴⁾	28	
L (& R) I	12	13		(15)	13	
L I	23	28			28	
R II a	19	29 ⁵⁾			29	
R II b	20	29 ⁵⁾			29	
L II	20	29 ⁵⁾			29	
R III a	21	31 ⁶⁾			31	
R III b	16	31 ⁶⁾			31	
L III A	3	7	26 ⁷⁾		33	
L III B	14	5	(26)		5	
R IV	29	43 ⁸⁾			43	
L IV A	9	7	26 ⁹⁾		33	
L IV B	12	5	(26)		5	
Summa	698	725	52	15	792	

4. Redogörelse för begagnade läro- och läseböcker samt genomgångna lärokurser i läsåmnena inom särskilda klasser och ringar.

a) Läro- och läseböcker.

Kristendom.

	Klasser och ringar		Klasser och ringar
Svenska bibeln.....	1—IV.	<i>Erkki Kaila</i> , Kristlig religionslära	II, III.
Svenska psalmboken, utg. av Anjou	1—IV.	<i>Gummerus-Rosenqvist-Johansson</i> ,	
Katekesen.....	1—5.	Lärobok i kyrkohistoria.....	I—IV.
<i>Ribbing</i> , Biblisk historia	1—3.	<i>Ekström</i> , Bilder ur kyrkans historia	6.
<i>Herner</i> , Israels historia.....	4.	<i>Fabricius</i> , Illustrerad kyrkohistoria	I—IV.
<i>Ullman</i> , Den kristna tros- o. sede- läran	IV.	<i>Levin</i> , Ur kyrkohistoriens källor	I—IV.

Modersmålet samt norska och danska.

<i>Sundén</i> , Svensk språklära i sammandr.	1—5.	<i>Steffen</i> , Svensk litteraturhistoria...	I—IV.
<i>Heumann</i> , Övningar i satlösning	3—5.	<i>Kabner-Viktorin</i> , Rättskrivningslära	1—3.
<hr/>			
<i>Bergman</i> , Läsebok för skola o. hem	1—3.	<i>Runeberg</i> , Fänrik Ståls sägner ...	3—4.
Folkskolans läsebok	1—3.	» Episka dikter	4, 5, 6, I.
<i>Cederschiöld</i> , Läsebok.....	4—5.	<i>Snoilsky</i> , Svenska bilder	6, I.
<i>Lindvall</i> , Svensk Läsebok.....	6.	<i>Tegnér</i> , Fritiofs saga.	5.
<i>Steffen</i> , Översikt av svenska litte- raturen	I—IV.	» Axel, Nattvardsbarnen ...	6.
<i>Steffen</i> , Isländsk o. fornsvensk litte- ratur i urval.....	I.	<i>Selma Lagerlöf</i> , Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige	1—3.
<i>Verner von Heidenstam</i> , Urval av Bergstedt	I.	<i>Strindberg</i> , Mäster Olof.....	I.
		» Urval av Bergstedt...	I.
		<i>Rydberg</i> , Singoalla	5.
<hr/>			
<i>Björnson</i> , Fortællinger	II.	<i>Ibsen</i> , Kongsæmnerne	L IV.
<i>Holberg</i> , Erasmus Montanus Jeppé paa Biergetj	II, III.	<i>Shakspere</i> , Macbeth	III.

Latin.

	Klasser och ringar	Klasser och ringar
<i>Törnebladh-Lindroth</i> , Grammatik		L I—L IV.
<hr/>		
<i>Cornelius Nepos</i> , Boëthius' ed. ...	L II.	<i>Gjör og Johanssen</i> , Opgaver til Oversættelse fra latin .....
<i>Cæsar</i> , Boëthius' ed.	L III.	L III.
<i>Ovidius</i> , Törnebladh-Melléns ed....	L II.	<i>Hallström</i> , Anthologia latina I ...
<i>Vergilius</i> , Törnebladhs ed.....	L III.	L IV.
<i>Horatii oder</i> , Fahlcrantz' ed. ...	L IV.	<i>Pontén</i> , Latinska författare i urval för gymnasiet II, Prosa, An- dra avdelningen.....
<i>Liljeblad</i> , Läsebok	LI, L (& R) I.	L IV.
<i>Lhomond-Holzer</i> , Urbis Romæ viri illustres, ed. Lind	L II—L III.	<i>Curtius</i> , Dahlmans ed. ....
		L III.
		<i>Pontén</i> , De latinska översättnings- proven i studentexamen.....
		L IV.

Grekiska.

<i>Löfstedt</i> , Grammatik utgiven av J. af Sillén.....	L III, L IV.
--	--------------

<i>Xenofon</i> , Anabasis, Dalsjös ed. L III-LIV.	Novum Testamentum.....	L IV.
<i>Holm</i> , Fabulæ Aesopicæ	L III.	<i>Lagerlöf</i> , Homerus' Odysse, över- sättning.....
<i>Homerus' Odysse</i> , Knös ed.	L IV.	L IV.
<i>Herodotus</i> , im Auswahl von Abicht	L IV.	

Tyska.

<i>Hjort</i> , Tysk grammatik	1—II.	<i>Hölzel</i> , Wandtafeln	1—5.
<i>Calwagen</i> , Tysk språklära	III-IV.	<i>Heumann</i> , Lätta stycken för över- sättning till tyska	1.
<i>Hjort och Heumann</i> , Tyska skriv- övningar och brev.....	4-IV.		
<hr/>			
<i>Heumann</i> , Tyska för nybörjare ...	1—3.	<i>Stifter</i> , Granit	6.
<i>Svedelius</i> , Deutsches Lesebuch I...	4—I.	<i>Stinde</i> , Zwei Novellen	L & R I.
<i>Knauth</i> , Auswahl deutscher Gedichte	III.	<i>Bismarck</i> , (Velhagen und Klasings Volksbücher)	R III a, IV.
<i>Pederzani-Weber</i> , Auf rauhen Pfaden 5, 6, I.			
<i>Sudermann</i> , Frau Sorge ...	L III, R III b.		

	Klasser och ringar		Klasser och ringar
Friedrich der Grosse und der Siebenjährige Krieg (Velhagen und Klasings Volksbücher)...	R II b.	<i>Die Woche</i> (1 häfte).....	IV.
<i>Tiselius</i> , Deutsche Umgangssprache	6.	<i>Seidel</i> , Leberecht Hühnchen	R II b.
<i>Auerbach</i> , Elementarkurs i tysk handstil.....	6.	<i>W. Hegeler</i> , Der Mut zum Glück	L I.
<i>Eichendorff</i> , Aus dem Leben eines Taugenichts.....	R III a, L III.	<i>Th. Berthold</i> , Lustige Gymnasial- geschichten	R II a.
		<i>M. Wolff-Meder</i> , In den Sielen...	L II.
		<i>Rodhe</i> , Eine Nacht im Jägerhause	R I.

Engelska.

<i>Mathesius</i> , Eng. skolgram.....	IV.	<i>Zetterström</i> , Översättningsövningar till engelska	5, 6, R I, R II.
<i>Elfstrand</i> , Kortfattad engelsk gram.	4, 5, 6, I-III.	<i>Calvagen</i> , Översättningsövningar till engelska	5 a, 5 b.

<i>Grenville-Murray</i> , French Pictures in English Chalk	R IV.	<i>Anthony Trollope</i> , The man who kept his money in a box	L III.
<i>Sturzenbecker</i> , Engelsk läsebok	R III, R IV.	<i>W. Collins</i> , After Dark	L III.
<i>Goldsmith</i> , The Vicar of Wake- field	R IV.	<i>W. Black</i> , The Magic Ink	R III a, L III B.
<i>Dickens</i> , The Old Curiosity Shop	L IV.	<i>Mohrbutter</i> , Modern English Novels	R III.
<i>Chambers's Journal</i>	L IV.	<i>Jespersen-Rodhe</i> , Engelsk läsebok för realskolan	5 a, 5 b, 6, R II.
<i>R. Wood</i> , Poems for the Schoolroom	R IV.	<i>W. Scott</i> , The Talisman	R II.
<i>Norris</i> , My Friend Jim	R IV.	<i>Jack London</i> , White Fang	L II.
» His Grace.....	R III b.	<i>Tracy</i> , Rainbow Island	I.
<i>Anthony Trollope</i> , La mère Bauche	R III a, L III B.	<i>Elfstrand</i> , Engelsk Elementarbok	4, 5 c.

Franska.

<i>Borg</i> , Kortfattad Fransk Grammatik	L II, III, IV.
---	----------------

<i>Edström</i> , Fransk lektyr... L II, R III, IV.	<i>Schulthess</i> , Contes et Récits	L III, R IV.
<i>Wistén</i> , Fransk läsebok.....	L IV.	

	Klasser och ringar		Klasser och ringar
<i>Voltaire</i> , Siècle de Louis XIV ...	R IV.	<i>Malmberg</i> , Biographies d'hommes célèbres	R III b.
<i>Chateaubriand</i> , Itinéraire	R IV.	<i>Bödtker-Höst</i> , Lärobok i franska 5, 6, R II.	

Historia och statskunskap.

<i>Grimberg</i> , Sveriges, Norges och Danmarks historia för realskolan	1—6.	<i>Löw</i> , Sagor och berättelser etc., förra delen	1.
<i>Odhner-Hildebrand</i> , Lärobok i fäder- neslandets historia	I—IV.	<i>Rydfors</i> , Historisk läsebok för de allm. lärov. första och andra klass	1—2.
<i>Pallin-Boëthius</i> , Lärobok i nya ti- dens historia	II—IV.	<i>Ekmark-Rydfors</i> , Läsebok till nyare tiden II	5.
<i>Pallin-Boëthius</i> , Allmänna histo- rien för realskolan	3—5.	<i>Estlander</i> , Allmänna hist. i berät- telser	2—5.
<i>Boëthius</i> , Forntidens och medelti- dens allmänna historia	I.	<i>Ekmark</i> , Läsebok till svenska hist.	1—2.
<i>Hildebrand</i> , Svensk stats- och sam- hällskunskap	IV.	<i>Heidenstam</i> , Svenskarne och deras hövdingar	3.
<i>Grimberg</i> , Svensk statskunskap för realskolan	6.	<i>Putzger</i> , Historischer Schul-Atlas	3—IV.

Geografi.

<i>Carlson</i> , Skolgeografi, första kursen	1—5.	<i>Wagner, Diercke-Gaebler</i> och <i>Lehman-Petzold</i>	1—IV.
<i>Carlson-Fagerlund</i> , Skolgeografi, andra kursen	6, I, II.	<i>Fagerlund och Falk</i> , Geografisk läsebok I, II	4, 5.
Skolatlaser av <i>Roth, Fagerlund- Rönholm, Debes, Sydov-</i>		<i>Hedin</i> , Från pol till pol	4, 5, 6, I.

Filosofisk propedeutik.

<i>Larsson, Hans</i> , Psykologi	III, IV.
--	----------

Matematik.

<i>Möller, Larsson och Lundahl</i> , Läro- bok i räkning för realskolan	1—3.	<i>Collin</i> , Analytisk geometri	III, IV.
<i>Lindman</i> , Samling av exempel och problem	4-6, I—IV.	<i>Rydberg</i> , Trigonometri	II—IV.
<i>Asperén</i> , Lärobok i geometri	3—5.	<i>Lindman</i> , Femsiffriga logaritmer	II—IV.
<i>Josephson</i> , Plan geometri	I—IV.	» Räknetabeller	6.
» Rymdgeometri	III, IV.	<i>Rydberg</i> , Studentuppgifter	IV.
		<i>Hagström</i> , Studentuppgifter	IV.

Naturvetenskap.

	Klasser och ringar		Klasser och ringar
<i>Almquist</i> och <i>Lagerstedt</i> , Lärobok i naturkunnighet, del I.....	1-- 6.	<i>Almquist</i> och <i>Rendahl</i> , Astronomi	I*
<i>Almquist</i> , Lärobok i naturkunnighet, del II	5, 6, II.	<i>Moll</i> , Lärobok i fysik	I—IV.
<i>Almquist</i> , Lärobok i zoologi	II—IV.	För latinlinj.förkortade uppl.	
<i>Almquist</i> , Lärobok i botanik för gymnasium	I—IV.	<i>Mebius</i> ,Handledning vid undervisningen i fysik I	4.
<i>Krok</i> och <i>Almquist</i> , Svensk flora	3--5.	<i>Söderborg</i> , Lärobok i praktisk fysik	5, 6.
<i>Adlerz</i> , Bakterierna och andra mikroorganismer	II—IV.	<i>Johansson</i> och <i>Magnusson</i> , Lärobok i kemi och geologi för realskolan	5—6.
		<i>Kempe</i> , Lärobok i oorganisk kemi	I—IV.

---

b) Lärokurser.

Klassen 1 a. (Klassföreståndare: *Adj. Hultgren.*)

Kristendom, 3 t.: Biblisk historia: gamla testamentet till babyl. fångenskapen. Läromdomar i anslutning till bibliska historien och sammanfattade genom läsning av 1:a huvudstycket och 1:a trosartikeln i Luthers lilla katekes. Bibelläsning i anslutning till bibliska historien. Psalmerna 24: 1, 33, 63: 13—15, 66, 94, 124, 204, 420 och 436. *Adj. Hultgren.*

Modersmålet, 5 t.: Uppläsning och återgivande av valda stycken ur läseboken. Av språkläran ordklasserna; subjekt, predikat, ackusativ- och dativobjekt. Satsbildnings- och satslösningsövningar. Övningar i rättskrivning. *Adj. Hultgren.*

Tyska, 6 t.: De 30 första sidorna av läroboken i förening med muntliga och skriftliga tillämpningsövningar; av språkläran: artiklarna; det viktigaste av subst. böjnl.; adj. böjnl. (nom. och ack.); räkneorden; personliga, förenade possessiva, demonstrativa pronomen; indikativ av svaga verb samt av haben, sein och werden; de vanligaste prepositionerna. Förberedande talövningar. *Adj. Hultgren.*

Historia, 2 t.: Sveriges historia till 1319. Vik. adj. *Andersson.*

Geografi, 2 t.: Kort översikt av världsdelen och världshaven samt Sverige, Norge och Finland. Extralär. *Olovsson.*

Matematik, 4 t.: Första årskursen i Möller, Larsson och Lundahl, Lärobok i räkning för realskolan. Huvudräkning. Vik. adj. *Witt* och vik. adj. *Cederblad.*

Naturlära, 2 t.: Det allmännaste av läran om människokroppen. Undersökning av några få levande växter. Exkursioner. Extralär. *Lindwall.*

Klassen 1 b. (Klassföreståndare: *Adj. Säterstrand.*)

Kristendom, 3 t.: == 1 a. Extralär. *Helgesson.*

Modersmålet, 5 t.: == 1 a. Adj. *Säterstrand.*

Tyska, 6 t.: == 1 a. Adj. *Säterstrand.*

Historia, 2 t.: == 1 a. Extralär. *Helgesson.*

Geografi, 2 t.: == 1 a. Extralär. *Olovsson.*

Matematik, 4 t.: == 1 a. Adj. *Blix* och vik. adj. *Cederblad.*

Naturlära, 2 t.: == 1 a. Extralär. *Lindwall.*

Klassen 1 c. (Klassföreståndare: *Adj. Esseen.*)

Kristendom, 3 t.: == 1 a. Extralär. *Helgesson.*

Modersmålet, 5 t.: == 1 a. Adj. *Esseen.*

Tyska, 6 t.: == 1 a. Adj. *Esseen.*

Historia, 2 t.: == 1 a. Extralär. *Helgesson.*

Geografi, 2 t.: = 1 a. Extralär. *Olovsson*.

Matematik, 4 t.: = 1 a. Extralär. *Johnsson*.

Naturlära, 2 t.: = 1 a. Extralär. *Åberg*.

Klassen 2 a. (Klassföreståndare: Extralär. *Carlsson*.)

Kristendom, 3 t.: Biblisk historia: gamla testamentet från babyloniska fångenskapen, valda berättelser ur Jesu livs historia. Kortfattade lärdomar i anslutning till bibliska historien och sammanfattade genom läsning av 2:dra trosartikeln och 3:dje huvudstycket i Luthers lilla katekes. Psalmerna 50, 55, 69, 96, 106, 141: 9—14, 201: 1, 224: 1—3, 261: 2—4. Bibelläsning i sammanhang med bibliska historien. Extralär. *Helgesson*.

Modersmålet, 5 t.: Det viktigaste av formläran och allmän satslära, satslösningar och satsbildningsövningar. Läsning av valda stycken i läseboken samt muntligt återgivande av smärre berättelser och uppläsning av skaldestycken. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Extralär. *Carlsson*.

Tyska, 6 t.: Läroboken st. 49—96 jämte motsvarande grammatik. Talövningar och skrivövningar. Extralär. *Carlsson*.

Historia, 3 t.: Sveriges historia 1319—1611, Norges och Danmarks i korthet till omkr. år 1600. Berättelser ur Greklands och Roms saga och historia. Vik. adj. *Kihlén*.

Geografi, 2 t.: Mellaneuropa. Vik. adj. *Kihlén*.

Matematik, 5 t.: Avslutning av decimalbråk och nya sorter. Addition, subtraktion och multiplikation i allm. bråk. Huvudräkning. Adj. *Spangenberg*.

Naturlära, 2 t.: De viktigaste växttyperna och däggdjuren. Exkursioner. Adj. *Friberg*.

Klassen 2 b. (Klassföreståndare: Adj. *Edler*.)

Kristendom, 3 t.: = 2 a. Adj. *Hultgren*.

Modersmålet, 5 t.: = 2 a. Adj. *Edler*.

Tyska, 6 t.: = 2 a. Adj. *Edler*.

Historia, 3 t.: = 2 a. Vik. adj. *Kihlén*.

Geografi, 2 t.: = 2 a. Extralär. *Åberg*.

Matematik, 5 t.: = 2 a. Adj. *Spangenberg*.

Naturlära, 2 t.: = 2 a. Extralär. *Åberg*.

Klassen 2 c. (Klassföreståndare: Adj. *Lagerstedt*.)

Kristendom, 3 t.: = 2 a. Vik. adj. *Kihlén*.

Modersmålet, 5 t.: = 2 a. Adj. *Lagerstedt*.

Tyska, 6 t.: = 2 a. Adj. *Lagerstedt*.

Historia, 3 t.: = 2 a. Vik. adj. *Kihlén*.

Geografi, 2 t.: = 2 a. Adj. *Edler* och vik. adj. *Cederblad*.

Matematik, 5 t.: = 2 a. Extralär. *Lindwall*.

Naturlära, 2 t.: = 2 a. Adj. *Stener* och vik. adj. *Cederblad*.

Klassen 3 a. (Klassföreståndare: Adj. *Nilsson*.)

Kristendom, 3 t.: Biblisk historia: Avslutning av nya testamentet. Kortfattade lärdomar i anslutning till bibliska historien och sammanfattade genom läsning av 3:dje trosartikeln och 4:de och 5:te huvudstyckena av Luthers lilla katekes. Psalmerna 113, 118, 138: 1—3, 218: 2, 247: 1, 250, 260, 268, 330. Bibelläsning i samband med bibliska historien. Extralär. *Helgesson*.

Modersmålet, 6 t.: Repetition av formläran och allmän satslära. Satsbildnings- och satslösningsovningar. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar med läsning av reglerna för rättskrivning och interpunktion; några mindre uppsatser på lärorummet. Läsning av Bergmans läsebok, Runeberg, Fänrik Stål, jämte muntligt återgivande av sagor, berättelser och valda skaldestycken. Adj. *Nilsson*.

Tyska, 6 t.: Läroboken sid. 65—112. Formläran utförligare genomgången och repeterad. Delar av syntaxen. Skriftlig och muntlig översättning till tyska samt talövningar. Adj. *Nilsson*.

Historia, 3 t.: Sveriges historia under tiden 1611—1718 jämte huvuddragen av Norges och Danmarks historia under samma tid. Allmän historia: Forntiden. Extralär. *Helgesson*.

Geografi, 2 t.: Sydeuropa och England jämte en sammanfattande översikt av Europa. Extralär. *Åberg*.

Matematik, 5 t.: Läran om bråk och dess tillämpning på sorter avslutad och repeterad; enkel regula de tri samt lättare uppgifter, tillhörande procent- och ränteräkning; huvudräkning. Geometrisk åskådningslära efter Asperén. Adj. *Lindman*.

Naturlära, 2 t.: Undersökning av levande växter i och för organlärans inhämtande och växternas bestämning. Sammanfattning av läran om växtens yttre organ, fåglar, kräldjur, groddjur och fiskar. Exkursioner samt insamling av 40 växter under föregående sommar. Extralär. *Åberg*.

Klassen 3 b. (Klassföreståndare: Vik. adj. *Kihlén*.)

Kristendom, 3 t.: — 3 a. Vik. adj. *Kihlén*.

Modersmålet, 6 t.: — 3 a. Adj. *Säterstrand*.

Tyska, 6 t.: — 3 a. Adj. *Säterstrand*.

Historia, 3 t.: — 3 a. Vik. adj. *Kihlén*.

Geografi, 2 t.: — 3 a. Vik. adj. *Kihlén*.

Matematik, 5 t.: — 3 a. Adj. *Atmberger*.

Naturlära, 2 t.: — 3 a. Adj. *Friberg*.

Klassen 3 c. (Klassföreståndare: Vik. adj. *Cedergren*.)

Kristendom, 3 t.: — 3 a. Adj. *Liedgren*.

Modersmålet, 6 t.: — 3 a. Vik. adj. *Cedergren*.

Tyska, 6 t.: = 3 a. Vik. adj. *Cedergren*.

Historia, 3 t.: = 3 a. Adj. *Liedgren*.

Geografi, 2 t.: = 3 a. Adj. *Stener* och vik. adj. *Cederblad*.

Matematik, 5 t.: = 3 a. Extralär. *Lindwall*.

Naturlära, 2 t.: = 3 a. Adj. *Stener* och vik. adj. *Cederblad*.

Klassen 4 a. (Klassföreståndare: Extralär. *Helgesson*.)

Kristendom, 2 t.: Översikt av Israels historia efter Herners lärobok. Bibelläsning i samband med den historiska framställningen. Tros- och sedelära: första huvudstycket och första trosartikeln. Psalmer: 35, 86, 89, 119, 203: 1—4, 210: 1—4, 9—11, 421. Adj. *Hullgren*.

Modersmålet, 4 t.: Fänrik Ståls sägner och Julkvällen av Runeberg med nödiga upplysningar ur versläraren och Cederschiölds Läsebok, Del I. Uppläsning ur minnet av valda skaldestycken och fritt återgivande av lästa berättelser. Sats- och interpunktionslära. Rättskrivningsövningar och 11 uppsatser. Extralär. *Helgesson*.

Tyska, 4 t.: Formläran repeterad samt behövliga delar av syntaxen. Svedelius, Deutsches Lesebuch I, sid. 1—45. Tillämpningsövningar. Talövningar. Ett skriptum var tredje vecka. Extralär. *Olovsson*.

Engelska, 5 t.: Uttalsövningar med användning av Elfstrands transkriberade text. Styckena 1—45 i Elfstrand, Engelsk elementar- och läsebok jämte motsvarande delar av grammatiken. Muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. Talövningar. Adj. *Kropp*.

Historia, 3 t.: Allmän historia: Medeltiden och nyare tidens första tidevarv jämte motsvarande läsning i Estlanders läsebok. Svensk historia: Partitidevarvet till 1809. Extralär. *Helgesson*.

Geografi, 2 t.: Asien, Afrika och Australien. Extralär. *Åberg*.

Matematik, 5 t.: Aritmetik och algebra: enkla sifferekvationer av första graden med en obekant, aritmetiska uppgifter huvudsakligen såsom tillämpning av ekvationsmetoden (Lindman, omarbetade uppl. I, 20 sidor), enkla algebraiska reduktioner. Geometri: Asperéns lärobok till sats XXIX jämte övningssatser. Adj. *Lindman*.

Biologi, 1 t.: Undersökning och bestämning av levande växter. De ryggradslösa djuren. Exkursioner med insamling av 50 växter under föregående sommar. Extralär. *Åberg* och vik. adj. *Cederblad*.

Fysik, 2 t.: Det viktigaste av statiken och värmeläran med experiment. Frivilliga laborationer, 1 t. Adj. *Lindman*.

I de frivilliga laborationerna i fysik hava följande övningar förekommit med ledning av läroboken:

Upgradering av ett motermått.

Bestämning av π genom mätning av en trissas omkrets på olika sätt samt diametern dels med skala, dels med kalibermått.

Tillverkning av skala med nonie.

Mätning med mikrometerskruv.

Bestämning av kärls volym med tillhjälp av mätglas.
 Bestämning av fasta kroppars volym med mätglas eller sifonbägare och mätglas.
 Vägning och mätning av vatten för att finna motsvarande enheter för vikt och volym.
 Bestämning av pappersstyrkor genom vägning.
 Uppgradering av en fjädervåg och vägning av kroppar därmed.
 Bestämning av specifika vikten för olika fasta ämnen genom vägning samt bestämning av volym genom direkt uppmätning.
 Bestämning av specifika vikten hos en vätska med hjälp av mätflaskan: vatten, sprit o. mättad koksaltlösning.
 Pascals lag för vätskor.
 Vätskors inre tryck.
 Arkimedes lag: a) för nedsänkta, b) för flytande kroppar.
 Bestämning av fasta i vatten olösliga kroppars specifika vikt på grund av Arkimedes lag: a) tenn, b) järn, c) bly och d) gråsten.
 Bestämning av vätskors specifika vikt med areometern: a) vatten, b) sprit, c) mättad koksaltlösning.
 Vätskors förhållande till en fast vägg: a) vatten, b) sprit, c) kvicksilver.
 Vätskors ställning i kommunicerande rör, då de ej blandas med varandra.
 Pascals lag för gaser.
 Barometerobservationer under februari månad med en av lärjungarna under lärarens ledning tillverkad barometer samt grafisk framställning av observationsserien.
 Boyles lag.
 Uppmätning av lysgasens tryck med öppen vattenmanometer.
 Hävstången.
 Lutande planet.

Klassen 4 b. (Klassföreståndare: Adj. *Spangenberg.*)

Kristendom, 2 t.: = 4 a. Adj. *Hultgren.*
Modersmålet, 4 t.: = 4 a. Extralär. *Carlsson.*
Tyska, 4 t.: = 4 a. Extralär. *Carlsson.*
Engelska, 5 t.: = 4 a. Adj. *Bondeson.*
Historia, 3 t.: = 4 a. Extralär. *Carlsson.*
Geografi, 2 t.: = 4 a. Extralär. *Åberg.*
Matematik, 5 t.: = 4 a. Adj. *Spangenberg.*
Biologi, 1 t.: = 4 a. Adj. *Åberg.*
Fysik, 2 t.: = 4 a. Adj. *Spangenberg.*

Klassen 4 c. (Klassföreståndare: Adj. *Sommar.*)

Kristendom, 2 t.: = 4 a. Lekt. *Arnell.*
Modersmålet, 4 t.: = 4 a. Adj. *Sommar.*
Tyska, 4 t.: = 4 a. Adj. *Sommar.*
Engelska, 5 t.: = 4 a. Adj. *Kropp.*
Historia, 3 t.: = 4 a. Lekt. *Arnell.*

Geografi, 2 t.: = 4 a. Extralär. *Åberg*.

Matematik, 5 t.: = 4 a. Adj. *Blix*.

Biologi, 1 t.: = 4 a. Extralär. *Åberg*.

Fysik, 2 t.: = 4 a. Extralär. *Lindwall*.

De frivilliga laborationerna ha omfattat:

Mikrometerskraven.

Kalibermått.

Vägning.

Fjädevågen.

Bestämning av en fast kropps specifika vikt: a) genom Molls bägare, b) genom Arkimedes princip.

Bestämning av kvicksilvers och sprits specifika vikt med pyknometern.

Kommuniceraude kärl.

Bestämning av luftens specifika vikt med glödlampan.

Barometern (höjdmätning med aneroidbarometer).

Boyles lag.

Uppmätning av trycket i gasledningen med vattenmanometer.

Tyngdpunktsbestämningar.

Hävstången.

Lufttermometern.

Prövning av en termometers fixa punkter.

Uppmätning av den värmemängd, som åtgår att uppvärma en viss mängd koppar till en viss temperatur.

Bestämning av parafins smältpunkt.

Bestämning av spritens kokpunkt.

Kondensation.

Klassen 5 a. (Klassföreståndare: Vik. adj. *Cederblad*.)

Kristendom, 2 t.: Framställning av Jesu liv efter de synoptiska evangelierna med anslutning till läsning av Markus' evangelium jämte kort översikt av nya testamentets böcker. Den kristna tros- och sedeläran; 2:dra och 3:dje trosartikeln, de 3 sista huvudstyckena. Psalmer: 72, 129, 150, 186: 3, 4, 7, 8, 325: 1—3, 10, 11, 431, 487: 3, 4, 7. Lekt. *Arnell*.

Modersmålet, 3 t.: Repetition av språkläran och det viktigaste av versläran. Läsning av Fritiofs saga, V. Rydbergs Singoalla och prosa av åtskilliga moderna författare. Muntliga referat och uppläsning ur minnet av skaldestycken. 11 uppsatser och rättskrivningsprov jämte övning med låneords skrivning. Vik. adj. *Kihlén*.

Tyska, 4 t.: Grammatiken avslutad och repeterad. Svedelius, Deutsches Lesebuch, avslutad. Auf rauhen Pfaden 60 sid. Muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. Talövningar. Ett skriptum var tredje vecka. Adj. *Säterstrand*.

Engelska, 5 t.: Viktiga delar av syntaxen. Formläran repeterad. Elfstrands elementarbok avslutad. Jespersen-Rodhe, Engelsk läsebok för realskolan, ung. hälften. Skriftliga och muntliga övningar på lärorummet. Talövningar. Vik. adj. *Cedergren*.

Franska, (frivillig), 2 t.: Bödtker-Höst. Lärobok i franska, de sammanhängande styckena till § 20 jämte st. 1, 2, 9, 14, 17, 18 och 19 med dithörande grammatik. Adj. *Kropp.*

Historia, 3 t.: Allmän: Nyare tiden från 1648 till närvarande tid. Svensk: från 1809 till närvarande tid. Repetition av forntidens och medeltidens svenska historia. Lekt. *Lundberg.*

Geografi, 2 t.: Afrika och Amerika samt repetition av Sverige och det romanska Europa och Balkanhalvön. Adj. *Edder* och vik. adj. *Cederblad.*

Matematik, 4 t.: Aritmetik och algebra: avdelning II i Lindmans exempelsamling. Geometri: satserna XXVIII—LIV i Asperéns lärobok med undantag av de satser, där det »gyllene snittet» kommer till användning. Vik. adj. *Witt.*

Biologi, 2 t.: Översikt av några viktiga fanerogama växtfamiljer med tillhörande kulturväxter; typer för kryptogamernas huvudgrupper. Någon bestämning av levande växter. Exkursioner med insamling av 60 växter. Repetition av djurriket. Adj. *Sterner* och vik. adj. *Cederblad.*

Fysik, 1 t.: Det viktigaste av magnetismen och elektriciteten. Frivilliga laborationer, 1 t. Adj. *Spangenberg.*

I de frivilliga laborationerna i fysik hava följande övningar förekommit med ledning i allmänhet av läroboken:

Tillverkning av en kompassnål och försök med densamma i avseende på riktning, poler och deras inbördes verkan.

En magnets olika verkan på magnetiska och icke magnetiska kroppar.

En strumpsticka magnetiseras genom bestrykning med en magnet och blir då en magnet, vars polers läge undersökes. Den sönderbrytes, och delarna undersökas.

En stav av mjukt järn strykes med en magnet, och staven undersökes därefter.

En magnets inverkan på järn inom fältet (influens).

Undersökning av en magnets fält i olika punkter genom flera små kompassnålar av urfjädersbitar.

Påvisande av en magnets kraftfält med järnfilspån, som ordnar sig i kraftlinjer.

Undersökning med filspån av fältet kring två magneter, som vända: a) olika poler mot varandra, b) lika poler mot varandra, som ha mellan polerna, a) ett mjukt järnstycke, b) en mjuk järnring.

Tillverkning av en inklinationsnål av en strumpsticka.

Framställning av elektriska strömmar genom element och undersökning av dessa strömmars verkan på en kompassnål.

Elektrolys med kopparsulfatlösning mellan kopparelektroder och vägning av de under viss tid i elektrolyten avskilda kopparjonerna.

Bestämning av i föregående experiment använda strömstyrkan.

Ledare och oledare, såväl fasta kroppar som vätskor.

Elektriska lampor, kopplade på olika sätt i en strömbana.

Polarisationsströmmen genom att ladda blyplattor, nedsänkta i utspädd svavelsyra.

Redogörelse för en ackumulators verkningsätt.

En spiral, varigenom en elektrisk ström ledes, åstadkommer ett magnetiskt fält, spiralen en magnet med sina av strömriktningen bestämda poler. Fältet påvisas med små kompassnålar eller järnfilspån.

En strömgenomfluten spirals verkan på en järnkärna.

Strömmätare enligt olika principer.

En magnets inverkan på en rörlig strömbana, varpå elektriska motorers verkan grundar sig.

Magnetisk induktion.

Elektrisk induktion.

Kemi, 2 t.: De vanliga kemiska företeelserna med experiment och det allmännaste av läran om jorden. Frivilliga laborationer, 1 t. Adj. *Friberg*.

De frivilliga laborationerna ha omfattat olika lösnings- och kristallisationsförhållande av NaCl, CuSO₄, BaSO₄, sönderdelning av HgO genom upphettning, framställning av oxider, såsom MgO och SO₂ genom förbränning av Mg och S, CaO genom upphettning av CaO₂CO. Baserna NaOH och KOH ha framställts av Na och K samt H₂O, Ca(OH)₂ av CaO och H₂O, Cu(OH)₂ av CuSO₄ och NaOH. Oxider, såsom PbO₂ och Pb₃O₄, ha reducerats med kol. Mangan och kromsmältor ha framställts. Vidare, har förekommit framställning av och reaktion på H₃N, Cl, HCl, NO och N₂O₃. SO₂, CO₂ och H₂S samt dennas inverkan på olika metallsalter. Rent silver har framställts av en tioöring. Destillationsförsök har gjorts med CuSO₄ eller FeSO₄. Dessutom ha salter framställts, såsom CuSO₄ av CuO och H₂SO₄, NaNO₃ av Na₂CO₃ och HNO₃, Cu₃(O₃PO)₂ av CuSO₄ och Na₃O₃PO samt CuCO₃ av CuSO₄ och Na₂CO₃.

Klassen 5 b. (Klassföreståndare: Adj. *Bondeson*.)

Kristendom, 2 t.: — 5 a. Adj. *Hultgren*.

Modersmålet, 3 t.: — 5 a. Adj. *Elder*.

Tyska, 4 t.: — 5 a. Adj. *Elder*.

Engelska, 5 t.: — 5 a. Adj. *Bondeson*.

Franska (frivill.), 2 t.: — 5 a. Adj. *Kropp*.

Historia, 3 t.: — 5 a. Vik. adj. *Andersson*.

Geografi, 2 t.: — 5 a. Adj. *Sommar* och vik. adj. *Cederblad*.

Matematik, 4 t.: — 5 a. Rektor *Melander* och Adj. *Blix*.

Biologi, 2 t.: — 5 a. Adj. *Stener* och vik. adj. *Cederblad*.

Fysik, 1 t.: — 5 a. Vik. adj. *Witt*.

De frivilliga laborationerna ha omfattat:

Förfärdigandet av en kompassnål och försök därmed:

Bestämning av magnetiska polers inverkan på varandra.

Bestämning av polerna hos en magnetiserad strumpsticka.

Polernas läge hos strumpstickan, sedan den avbrutits.

Deras läge efter strumpstickans upphettning.

Kraftlinjer: 1) En stavmagnet, 2) två stavmagneter (2 fall), 3) två stavmagneter med järnring emellan, 4) hästskomagneter, 5) d:o med ankare framför polerna.

Influens.

Inklination.

Förfärdigandet av Voltas element och bestämning, på vilken pols bekostnad elektriska strömmen erhöles.

Strömmens verkan på en kompassnål.

Elektrolys av CuSO₄.

» » H₂SO₄.

Polarisat.-ström vid blyackumulator.
Elektromagnetism.

Kemi, 2 t.: = 5 a. Vik. adj. *Witt*.

De frivilliga laborationerna ha omfattat:

Löslighet af NaCl b) CaSO₄ c) BaSO₄.

Kristallvatten och kristallisering. CuSO₄

Oxider a) HgO = Hg + O (analys.)

b) Förbränning af S, Mg (syntes.)

c) CaO ur CaCO₃.

Baser a) Na och vatten.

b) K » »

c) CaO » »

d) CuSO₄ + NaOH.

e) H₃N ur CaO + H₄NCl.

Syror och salter:

a) Zn + H₂SO₄ (försök med vätet.)

b) Cu + H₂SO₄ (försök med SO₂.)

c) Cu + HNO₃ (försök med NO.)

d) CuO + HCl.

e) Ca (OH)₂ + HCl.

Reduktion PbO₂ för blåsrör på kol.

CuO med soda » » »

Upplösning av en 10-öring i HNO₃ och tillvaratagande av silvret genom tällning med HCl och reduktion för blåsrör på kol.

Klassen 5 c. (Klassföreståndare: Vik. adj. *Andersson*.)

Kristendom, 2 t.: = 5 a. Adj. *Liedgren*.

Modersmålet, 3 t.: = 5 a. Vik. adj. *Cedergren*.

Tyska, 4 t.: = 5 a. Extralär. *Olovsson*.

Engelska, 5 t.: Grammatiken genomgången. Elfstrands Läsebok, äldre upplagan, i det närmaste avslutad. Skriftliga och muntliga övningar på lärorummet ur Zetterströms Översättningsövningar till engelska. Talövningar. Adj. *Esseen*.

Franska, (frivill.), 2 t.: = 5 a. Adj. *Kropp*.

Historia, 3 t.: = 5 a. Vik. adj. *Andersson*.

Geografi, 2 t.: = 5 a. Vik. adj. *Andersson*.

Matematik, 4 t.: = 5 a. Lekt. *Olsson*.

Biologi, 2 t.: = 5 a. Adj. *Friberg*.

Fysik, 1 t.: = 5 a. Adj. *Lindman*.

Kemi, 2 t.: = 5 a. Adj. *Friberg*.

Klassen 6. (Klassföreståndare: Adj. *Lindman*.)

Kristendom, 3 t.: Kyrkohistoria: den antagna läroboken läst och repeterad. Bibelläsning: delar av 1:sta Korinterbrevet. Psalmer: 3, 1, 7, 22, 28, 378, 383: 4—6, 500: 5—7. Adj. *Hultgren*.

Modersmålet, 3 t.: Läsning av mera utförliga svenska litteraturprov (bl. a. Runeberg, Hanna och Nadeschda; Tegnér, Axel, Nattvardsbarnen, Svea samt Lindvalls läsebok för realskolans sjätte klass); referat och deklamationsövningar; övningar att uppsätta enklare skrivelser av praktisk art. En uppsats var tredje vecka. Adj. *Sommar*.

Tyska, 3 t.: »Auf rauhen Pfaden» avslutad, från sid. 60; Tiselius, Deutsche Umgangssprache, det mesta. Stifter, Granit, delvis extempore. Grammatik huvudsakligen i anslutning till de skriftliga övningarna. Övning i läsning av tysk stil efter Auerbach, Elementarkurs i Tysk handstil. Ett skriptum var tredje vecka. Talövningar. Adj. *Nilsson*.

Engelska, 4 t.: Syntaxen slutbehandlad. Av Jespersen-Rodhe, omkr. 100 sid., delvis kursivt; Zetterström, Översättningsövningar, omkr. 20 stycken översatta till engelska; talövningar. Ett skriptum var tredje vecka. Adj. *Kropp*.

Franska (frivill.), 2 t.; Böttker-Höst, sid. 1—60. Formläran genomgången och repeterad. Lekt. *Borg*.

Historia, 4 t.: Sveriges, Norges och Danmarks historia från 1809 samt svensk statskunskap jämte repetition från Gustaf Vasa. Repetition av allmänna historien, nyare tiden. Vik. adj. *Andersson*.

Geografi, 2 t.: Sverige, Tyska riket, Storbritannien Frankrike och Amerikas För-
enta Stater med dessa länders kolonier. Översikt av allmänna geografin. Vik. adj. *Andersson*.

Matematik, 5 t.: Aritmetik och algebra: aritmetiska uppgifter rörande enkel och även sammansatt ränta med användande av tabell, obligationer och aktier, växlar, bolagsproblem m. m. samt även ett mindre antal uppgifter om likformig rörelse och blandningar. Något om kvadratrötter och irrationella tal. Lättare ekvationssystem med 2 och 3 obekanta jämte problem (Lindman, omarbetade upplagan III). Geometri: repetition av föregående kursen; det viktigaste om likformig avbildning jämte problem i enlighet med Asperéns lärobok i geometri, planimetriska räkneuppgifter, uppsättning av enklare diagram. Bokföring 1 t. i veckan. Ett bokslut enligt lektor Hagströms lärokurs. Adj. *Lindman*.

Biologi, 3 t.: Kort framställning om växtens livsyttningar med förevisande av mikroskopiska preparat. Människokroppens byggnad och vård, dess organs förrättningar samt spritdryckerna. Frivilliga laborationer, 1 t. Adj. *Friberg*.

De biologiska laborationerna ha omfattat dels botaniska mikroskopiska övningar, dels zoologiska dissektionsövningar. Såsom material för de förra ha använts blad och ståndarehår av *Tradescantia*, blad av liguster, hagtorn och *Ficus*, potatisar, stammar av *Rosa* och *Hyacinthus candicans*. Under de zoologiska dissektionerna ha genomgåts de viktigare organen av kräfta, blodigel, hönsfågel och abborre. Vid alla laborationerna ha noggranna ritningar utförts. Dessa ha sedan delvis färglagts och införts uti en större ritbok.

Fysik, 2 t.: Kurserna i mekanik och värmelära något utvidgade; grunderna i akustik och optik. Kortfattad kurs i astronomi. Frivilliga laborationer 1 t. Vik. adj. *Witt*.

Vid de frivilliga laborationerna i fysik ha följande övningar förekommit:

Dynamometern.
 Kraftparallelogrammen.
 Kraftparallelogrammens tillämpning på lutande planet.
 Ljusstyrkans ändring med avståndet från ljuskällan.
 Bestämning av ljusstyrkan hos en elektrisk glödlampa medelst Bunsens fotometer.
 Ljusets reflexion vid plana speglar.
 Bildens läge bakom spegeln.
 Ändring av den reflekterade strålens riktning vid spegelns vridning.
 Konkava speglar: brännvidden.
 Föremålets och bildens läge och storlek.
 Medelpunktens läge.
 Ljusets gång genom planparallella plattor.
 Ljusets gång genom prizmer.
 Linser: brännvidden.
 Föremålets och bildens läge och storlek.

Kemi, 1 t.: Viktigare delar av tillämpad kemi, några av den organiska kemiens viktigaste grupper; torrdestillation och förbränning. Adj. *Friberg*.

Ring R I. (Klassföreståndare: Extralär. *Johnsson*.)

Kristendom, 2 t.: Kyrkohistoria: Gamla tiden och medeltiden efter Johanssons lärobok. Bibelläsning: valda delar av 1:sta Korintierbrevet. Adj. *Liedgren*.

Modersmålet, 3 t.: Litteraturhistoria: till reformationstiden jämte läsning av dithörande litteratur. Valda stycken av Tegnér, Runeberg, Snoilsky, Heidenstam, Strindberg m. fl. Dispositionsövningar. Föredrag och uppläsning av dikter. En uppsats var tredje vecka. Adj. *Lagerstedt*.

Tyska, 2 t.: »Auf Rauhen Pfaden» avslutad, från sid. 60; Rodhe, Eine Nacht im Jägerhause, omkr. 50 sidor, delvis ex tempore; talövningar. Syntax: verbet, ordföljden. Ett skriptum var tredje vecka. Extralär. *Carlsson*.

Engelska, 3 t.: Syntaxen, fullständigare genomgången. Av Rainbow Island 100 sidor. Tal- och reproduktionsövningar i anslutning till texten. Ett tema var tredje vecka. Adj. *Bondeson*.

Historia, 3 t.: Allmän historia: forntiden och medeltiden. Sveriges historia: forntiden och medeltiden. Adj. *Lagerstedt*.

Geografi, 2 t.: Översikt av allmänna geografien samt Kina, Japan, Förenta Staterna, Italien, Österrike-Ungern och Frankrike med kolonier. Extralär. *Johnsson*.

Matematik, 7 t.: Algebra: läran om bråk, irrationella tal, kvadratrötter, imaginära och komplexa kvantiteter; ekvationer av första graden med en och flera obekanta jämte problem; ekvationer av andra graden jämte problem. Numeriska rotkvationer. Geometri: Asperéns lärobok repeterad; Josefssons lärobok kap. I, II och III jämte övningsuppgifter, 11 uppsatser, varav 4 på lärorummet. Extralär. *Johnsson*.

Biologi, 1 t.: Kortfattad framställning av de viktigare familjerna med tillhörande prydnadsväxter. Växtsamhällen. Lekt. *Adlerx*.

Fysik, 3 t.: Mekaniken. Det allmännaste om solsystemet och himlakropparna i övrigt under användning av himmelsgloben samt observationer på himlavalvet. De statistiska problemen i läroboken. Vik. adj. *Witt*.

Kemi, 2 t.: Ett antal experiment till belysning och inlärande av de allmänna kemiska begreppen. Metalloiderna till kol med tillhörande experiment. Extralär. *Johnsson*.

Ring L & R I. (Klassföreståndare: Extralär. *Olovsson*.)

Kristendom, 2 t.: = R I. Lekt. *Arnell*.

Modersmålet, 3 t.: = R I. Lekt. *Arnell*.

Latin, 6 t.: = L I. Extralär. *Olovsson*.

Tyska, 2 t.: Auf Rauhen Pfaden avslutad. Stinde, Zwei Novellen, delvis extempore. För övrigt = R I. Extralär. *Olovsson*.

Engelska, latinlinjen 2 t.: Syntaxen, fullständigt genomgången, till verbet. Av Tracy, Rainbow Island 100 sid. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Reallinjen 3 t. = latinlinjen; dessutom skriftlig översättning. Temaskrivning som i R I. Extralär. *Olovsson*.

Historia, 3 t.: = R. I. Adj. *Lagerstedt*.

Geografi, 2 t. = R I. Extralär. *Åberg*.

Matematik, latinlinjen 5 t.: = L I. Adj. *Blix*. Reallinjen 7 t.: = R I. Extralär. *Lindwall*.

Biologi, 1 t.: = R I. Lekt. *Adlerx*.

Fysik, latinlinjen 2 t.: = L I. Adj. *Spangenberg*. Reallinjen 3 t.: = R I. Rektor *Melander*.

Kemi, reallinjen 2 t.: = R I. Extralär. *Åberg*.

Ring L I. (Klassföreståndare: Adj. *Blix*.)

Kristendom, 2 t.: = R I. Adj. *Liedgren*.

Modersmålet, 3 t.: = R I. Lekt. *Lyth* och vik. lekt. *Bergener*.

Latin, 6 t.: Liljeblad, Latinsk läsebok. Det viktigaste av formläran och kausläran. Lekt. *Lyth* och vik. lekt. *Bergener*.

Tyska, 2 t.: »Auf Rauhen Pfaden» avslutad, från sid. 60; Hegeler, Der Mut zum Glück, omkring 100 sidor, delvis extempore. Talövningar. Skriftliga och muntliga övningar på lärorummet ur Hjorth och Heumanns skrivövningar. Ett skriptum var tredje vecka. Syntax: verbet, ordföljden och prepositionerna. Adj. *Esseen*.

Engelska, 2 t.: Tracy, Rainbow Island, 130 sid. Grammatik i samband med det lästa. Talövningar. Adj. *Esseen*.

Historia, 3 t.: = R I. Adj. *Lagerstedt*.

Geografi, 2 t.: = R I. Extralär. *Åberg*.

Matematik, 5 t.: Algebra: läran om bråk, irrationella tal, kvadratrötter ur siffertal, räkning med kvadratrötter, ekvationer av första graden med en och flera obekanta jämte problem. Geometri: Asperéns lärobok repeterad; Josephsons lärobok, de 28 första sidorna. 11 uppsatser, därav 5 på lärorummet. Adj. *Bliz*.

Biologi, 1 t.: = R I. Extralär. *Åberg*.

Fysik, 2 t.: Mekanik med ledning av experiment. Det allmännaste om solsystemet och himlakropparna i övrigt under användning av himmelsgloben samt observationer på himlavalvet. Adj. *Spangenberg*.

Ring R II a. (Klassföreståndare: Lekt. *Arnell*.)

Kristendom, 2 t.: Bibelläsning: valda delar av Romar- och Galaterbrevet. Kyrkohistoria: reformationens och ortodoxiens tidevarv (§ 40—59 i Johanssons lärobok). Återblick på profetismen. Den kristna tros- och sedeläran: §§ 1—25 av Erkki Kailas lärobok genomgångna. Översikt av de viktigaste utomkristna religionerna. Lekt. *Arnell*.

Modersmålet, 2 t.: Litteraturhistoria: reformations-, stormakts- och frihetstiden till Bellman jämte läsning av dithörande litteratur. Läsning av B. Bjørnsons Fortællinger, En glad gut. Holberg, Jeppe på Bjæret. Föredrag och deklamation. Dispositionsövningar. Uppsatser under h.-t. 5, v.-t. 6. Vik. adj. *Andersson*.

Tyska, 2 t.: Berthold, Lustige Gymnasialgeschichten, omkring 60 sidor. Talövningar. Skriftliga och muntliga övningar på lärorummet ur Hjorth och Heumanns skrivövningar. Det viktigaste av syntaxen och formläran repeterad. Ett skriptum var tredje vecka. Adj. *Esseen*.

Engelska, 3 t.: Syntaxen avslutad och repeterad. Senare hälften av Jespersen-Rodhes läsebok. The Thalisman, ungefär hälften. Talövningar; ett tema var tredje vecka. Adj. *Bondeson*.

Franska, 4 t.: Formläran genomgången och repeterad; av Böttker-Hösts lärobok omkr. 36 sidor, varav en del kursivt. Glosläsning; tillämpningsövningar. Adj. *Sommar*.

Historia, 3 t.: Allmänna historien: nyare tiden till 1715. Sveriges historia: reformationstiden och Sveriges stormaktstid intill 1718. Vik. adj. *Andersson*.

Geografi, 1 t.: Sverige, Ryssland, Tyskland och Storbritannien med dessa länders kolonier. Adj. *Lagerstedt*.

Matematik, 6 t.: Algebra: läran om potenser och logaritmer. Geometri: Josephsons lärobok avslutad. Trigonometri: Rydbergs lärobok, kap. I, II. Konstruktion av några enkla kurvor. Var tredje vecka en uppsats, omväxlande på lärorummet och i hemmet. Adj. *Almberger*.

Biologi, 2 t.: Botanik: det viktigaste av mikroorganismerna, särskilt om bakterierna med odlingsförsök. Repetition av växtfamiljer. Zoologi: människokroppens byggnad och vård, dess organs förrättningar samt spritdryckerna. Frivilliga laborationer, 1 t. = klassen 6. Lekt. *Adlerx*.

Fysik, 2 t.: Läran om värmets, magnetismens och statiska elektricitetens jämte problem. Vik. adj. *Witt*.

Kemi, 2 t.: De återstående metalloiderna samt de lätta metallerna med tillhörande experiment jämte kort översikt av de viktigaste därtill hörande mineralierna och bergarterna. Extralär. *Johnsson*.

Ring R II b. (Klassföreståndare: Adj. *Almberger*.)

Kristendom, 2 t.: = R II a. Lekt. *Arnell*.

Modersmålet, 2 t.: = R II a. Vik. adj. *Andersson*.

Tyska, 2 t.: Grammatiken repeterad till verbet. Friedrich der Grosse und der Siebenjährige Krieg (Velhagen und Klasings Volksbücher); Seidel, Leberecht Hühnchen. Talövningar och reproduktioner. Ett skriptum var tredje vecka. Lekt. *Fredlund*.

Engelska, 3 t.: = R II a. Adj. *Bondeson*.

Franska, 4 t.: = R II a. Adj. *Sommar*.

Historia, 3 t.: = R II a. Lekt. *Lundberg*.

Geografi, 1 t.: = R II a. Vik. adj. *Andersson*.

Matematik, 6 t.: = R II a. Adj. *Almberger*.

Biologi, 2 t.: = R II a. Lekt. *Adlerz*.

Fysik, 2 t.: Läran om värmets och magnetismens jämte problem. Rektor *Melander*.

Kemi, 2 t.: = R II a. Extralär. *Åberg*.

Ring L II. (Klassföreståndare: Lekt. *Fredlund*.)

Kristendom, 2 t.: = R II a. Lekt. *Arnell*.

Modersmålet, 2 t.: = R II a (Holbergs Jeppe paa Bjæret ej läst). Lekt. *Fredlund*.

Latin, 6 t.: Cornelius Nepos, fullständigt. Ovidius, *Metamorphoseon delectus*: Quattuor ætates, Pyramus et Thisbe, Philemon et Baucis, Lycaon. Det viktigaste av syntaxen. Skriftlig översättning till svenska, h.-t. 5 och v.-t. 5 gånger. Lekt. *Lyth* och vik. lekt. *Bergener*.

Tyska, 2 t.: Läsning, delvis extempore, av »In den Sielen». Syntaxen fortsatt. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Ett skriptum var tredje vecka. Vik. adj. *Cedergren*.

Engelska, 2 t.: Formläran och det viktigaste av syntaxen; Jack London, *White Fang*, delvis kursivt. Talövningar och skriftliga tillämpningsövningar. Vik. adj. *Cedergren*.

Franska, 4 t.: Formläran genomgången och delvis repeterad; några sidor text i Edstam, *Fransk Lektör*; tillämpningsövningar. Lekt. *Borg*.

Historia, 3 t.: = R II a. Lekt. *Fredlund*.

Geografi, 1 t.: Sverige, Ryssland, Tyskland, Frankrike, Österrike-Ungern och Italien med dessa länders kolonier. Lekt. *Lundberg*.

Matematik, 4 t.: Algebra: läran om kvadratrötter avslutad. Ekvationer av andra graden, huvudsakligen med en obekant jämte tillämpningar, särskilt på planimetrien. Ekva-

tioner av högre gradtal samt rotekvationer. Geometri: = R II a. Konstruktion av några enkla kurvor. Var tredje vecka en uppsats, omväxlande på lärorummet och i hemmet. Lekt. *Olsson*.

Biologi, 2 t.: = R II a, men i stället för repetition av växtfamiljer kort översikt av den organiska kemien. Adj. *Friberg*.

Fysik, 1 t.: Läran om värmet. Adj. *Lindman*.

Ring R III a. (Klassföreståndare Lekt. *Olsson*).

Kristendom, 2 t.: Kyrkohistoria: tiden efter reformationen intill våra dagar enligt Johanssons lärobok. Den kristna tros- och sedeläran enligt Kailas lärobok, Kristlig religionslära, avslutad. Adj. *Liedgren*.

Modersmålet, 3 t.: Svensk litteraturhistoria: från och med Bellman till och med nyromantiken jämte läsning av dithörande litteratur efter Steffen. *Macbeth* av Shakspeare (i Hagbergs översättning). Dispositionsövningar. Föredrag. Uppsatser under h.-t. 4, v.-t. 4. Lekt. *Lundberg*.

Tyska, 2 t.: Aus dem Leben eines Taugenichts. Valda dikter. Bismarck. Talövningar. Syntax. Uppsatser h.-t. 4, v.-t. 5. Adj. *Nilsson*.

Engelska, 2 t.: La mère Bauche; kursivläsning i Mohrbutters Modern English Novels, Sturzenbeckers Engelsk Läsebok, del II, samt The Magic Ink.; ett tema i månaden; tal- och skrivövningar på lärorummet; repetition av formläran, syntaxen huvudsakligen genomgången; glosläsning. Lekt. *Borg*.

Franska, 4 t.: Oregelbundna verb; formläran repeterad. Edström, Fransk Lektyr, omk. 100 sid., delvis kursivt. Glosläsning, tal- och skrivövningar. Adj. *Kropp*.

Historia, 3 t.: Allmänna historien: nyare tiden från 1715 till 1848. Sveriges historia: från 1718 till 1844. Lekt. *Lundberg*.

Filosofisk propedeutik, 1 t.: Kunskapslivet, känslolivet och viljelivet (efter Larsson, Psykologi). Lekt. *Fredlund*.

Matematik, 6 t.: Plan trigonometri med stereometri fullständigt. Serier och sammansatt ränta, maxima och minima. Grafisk framställning av ett antal enkla funktioner. Anal. geometri: räta linjen och cirkeln. En uppsats var tredje vecka. Lekt. *Olsson*.

Biologi, 2 t.: Jämförande framställning av djurrikets organografi och embryologi. Växternas fysiologi med experiment och i samband härmed det viktigaste av deras organografi och histologi. Adj. *Friberg*.

Fysik, 4 t.: Läran om elektriciteten, ljudet och ljuset, kap. I—IX. Lösning av dithörande exempel. Skriftliga uppsatser var fjärde vecka. Vik. adj. *Witt*.

Kemi, 2 t.: De tunga metallerna med experiment. Kort översikt av alla genomgångna mineralier. Frivilliga laborationer, 1 t.: blåsrörslaborationer och enkla prov på våta vägen. Adj. *Friberg*.

Ring R III b. (Klassföreståndare: Lekt. *Borg.*)

Kristendom, 2 t.: = R III a. Adj. *Liedgren.*

Modersmålet, 3 t.: = R III a. Adj. *Liedgren.*

Tyska, 2 t.: Syntaxen avslutad jämte tillämpningsövningar. Frau Sorge avslutad. Tal- och reproduktionsövningar. Ett tema (översättning eller uppsats) var fjärde vecka. Adj. *Bondeson.*

Engelska, 2 t.: W. E. Norris, His Grace, omkring 130 sidor. Talövningar. Grammatik i samband med det lästa och stilgenomgångarna. Föredrag på engelska av lärjungarna. Ett skriptum var fjärde vecka. Adj. *Esseen.*

Franska, 4 t.: Valda stycken i Edströms, Fransk Lektyr, kursivt i Biographies d'hommes célèbres; grammatikaliska tillämpningsövningar. Lekt. *Borg.*

Historia, 3 t.: = R III a. Lekt. *Lundberg.*

Filosofisk propedeutik, 1 t.: = R III a. Lekt. *Fredlund.*

Matematik, 6 t.: = R III a. Extralär. *Johnsson.*

Biologi, 2 t.: = R III a. Lekt. *Adlerz.*

Fysik, 4 t.: = R III a. Vik. adj. *Witt.*

Kemi, 2 t.: = R III a. Lekt. *Adlerz.*

Ring L III. (Klassföreståndare: Lektor *Lundberg.*)

Kristendom, 2 t.: = R III a. Adj. *Liedgren.*

Modersmålet, 3 t.: = R III a. Lekt. *Fredlund.*

Latin, Cæsar, De bello gallico I, 30 sidor; Curtius, bok III, kap. 1—10; Vergilius, Aeneis, II, 1—505. Syntaxens viktigaste delar genomgångna. Kursivläsning i Curtius. En skriftlig översättning från latin till svenska h.-t. 7 gånger, v.-t. 8 gånger. Lekt. *Lyth* och vik. lekt. *Bergener.*

Grekiska, 7 t.: Elementarboken fullständigt genomgången och i samband därmed formläran; Xenofon, Anabasis, I, urval. Kursivläsning i Aesopi fabler. Adj. *Enblom.*

Tyska, 2 t.: Frau Sorge: sid. 199—292. Valda dikter. Aus dem Leben eines Taugenichts. Syntax. Talövningar. Skrivningar, 4 under h.-t., 5 under v.-t. Adj. *Nilsson.*

Engelska, 2 t.: Formläran och syntaxen repeterade till särskilda verb; 80 sidor i Behms Läsebok samt kursivt 60 sidor i Sunny Stories. Reproduktioner och talövningar. Adj. *Bondeson.*

Franska, 4 t.: Grammatiken: formläran avslutad och syntax huvudsakligen med anknytning till textläsning; valda berättelser i Edströms Fransk Lektyr; kursivläsning i Schulthess, Contes et Récits II samt delvis III; tillämpningsövningar; glosläsning. Adj. *Sommar.*

Historia, 3 t.: = R III a. Lekt. *Lundberg.*

Filosofisk propedeutik, 1 t.: = R III a. Lekt. *Fredlund.*

Matematik, 4 t.: Potenser och logaritmer. Planimetri fullständigare. Trigonometrisk

behandling av trianglar. Grafisk framställning av några enkla funktioner. Var tredje vecka en uppsats. Adj. *Blix*.

Biologi, 2 t.: = R III a. Lekt. *Adlerx*.

Fysik, 2 t.: Magnetismen, elektriciteten och början av ljudet. Adj. *Lindman*.

Ring R IV. (Klassföreståndare: Lekt. *Adlerx*.)

Kristendom, 2 t.: Repetition av kyrkohistorien, översikt av den bibliska och allmänna religionshistorien samt grundtankarna i Luthers lilla katekes. Adj. *Liedgren*.

Modersmålet, 3 t.: Svensk litteraturhistoria: från och med Götiska skolan till och med Runeberg jämte läsning av dithörande litteratur. Repetition av litteraturhistorien från och med Bellman. Dispositionsövningar. Uppsatser, under h.-t. 4, v.-t. 3. Lekt. *Fredlund*.

Tyska, 2 t.: Kleist, Prinz von Homburg. Die Woche, 1 häfte. Bismarck. Repetition av vissa delar av språkläran jämte extemporalier. Talövningar. Uppsatser, under h.-t. 4, v.-t. 3. Adj. *Nilsson*.

Engelska, 4 t.: Översättning till engelska av valda uppgifter. French Pictures, valda berättelser; kursivläsning av åtskilliga författare; tillämpningsövningar; talövningar; ett tema var fjärde vecka. Lekt. *Borg*.

Franska, 4 t.: Grammatiska tillämpningsövningar i sammanhang med textläsning. Kortfattad översikt av franska litteraturen, muntligt föredragen. Edström, Fransk Lektyr, ungef. 100 sidor. Kursivläsning i Schulthess, Contes et Récits, Voltaire, Siècle de Louis XIV, Chateaubriand, Itinéraire, m. fl.; glosläsning. Adj. *Kropp*.

Historia, 3 t.: Allmänna historien från 1848 till närvarande tid samt repetition av nyare tiden. Sveriges historia: från 1844 till närvarande tid samt repetition av nyare tiden. Statskunskap. Lekt. *Lundberg*.

Filosofisk propedeutik, 1 t.: Psykologien och logiken (slut) jämte repetition. Lekt. *Fredlund*.

Matematik, 6 t.: Plan analytisk geometri. Repetition av hela kursen. Skriftliga uppsatser var tredje vecka. Konstruktion av kurvor, bestämning av maximi- och minimipunkter samt ekvationer för tangenten och normalen. Lekt. *Olsson* och adj. *Almberger*.

Biologi, 1 t.: Repetition av växtrikets viktigaste familjer jämte det viktigaste av näringsförloppet. Viktiga kryptogamgrupper. Repetition av den jämförande framställningen av djurens organsystem. Lekt. *Adlerx*.

Fysik, 3 t.: Akustik och optik, mekanik, repetition av kursen med problemlösningar. Skriftliga uppsatser var fjärde vecka. Rekt. *Melander*.

Kemi, 2 t.: Repetition av hela kursen i kemi och de förut genomgångna mineralerna och bergarterna jämte en kort översikt av de geologiska perioderna med särskilt avseende på Sveriges geologi. Lekt. *Adlerx*.

Ring L IV. (Klassföreståndare: Adj. *Enblom*.)

Kristendom, 2 t.: Repetition inom föregående ringars kurser. Lekt. *Arnell*.

Modersmålet, 3 t.: Svensk litteraturhistoria från och med den nyromantiska skolan till och med Runeberg jämte läsning av dithörande litteratur. Dessutom läsning av nyare litteratur i Steffens översikt, V. Kort översikt av svenska språkhistorien. Repetition av litteraturhistorien från och med Bellman. Ibsens Kongsemnerne. Dispositionsövningar och föredrag. Uppsatser under h.-t. 4, under v.-t. 3. Adj. *Enblom*.

Latin, 6 t.: Livius enligt Ponténs urval, sid. 30—50; Cicero, De officiis, enligt Ponténs urval, sid. 127—145; Horatius, Valda dikter i böckerna I—IV; Repetition av III:dje ringens kurs; kursivläsning; litteraturhistoria och antikviteter; skriftlig översättning från latin, h.-t. 7 och v.-t. 5 gånger. Adj. *Enblom*.

Grekiska, 7 t.: Xenofon, Anabasis, bok IV, enligt Dalsjös urval: Novum testamentum, Apostlagärningarna, kap. 1—7. Homerus' Odysso, 6:te boken; extemporerad översättning i Herodotus, Abichts urval. Repetition av III:dje ringens kurs; grammatik, litteraturhistoria, kulturhistoria i sammanhang med översättningen. Dessutom läsning av Homerus' Odysso, Lagerlöfs översättning. Adj. *Enblom*.

Tyska, 2 t.: Knauth, Auswahl deutscher Gedichte. F. ö. = R IV. Adj. *Edler*.

Engelska, 2 t.: The old Curiosity Shop (150 sid.) i samband med grammatik och talövningar. Chambers's Journal kursivt här och där. Adj. *Bondeson*.

Franska, 4 t.: Repetition av formläran; det allra nödvändigaste av syntaxen. Edström, Fransk lektyr till större delen genomgången; kursivläsning i Wistén, Fransk Läsebok. Kortfattad, muntligt framställd, överblick av franska litteraturens historia. Lekt. *Borg*.

Historia, 3 t.: = R IV. Adj. *Edler*.

Filosofisk propedeutik, 1 t.: = R IV. Lekt. *Fredlund*.

Matematik, 5 t.: Aritmetiska och geometriska serier med tillämpningar företrädesvis på frågor rörande sammansatt ränta. Elementen av stereometri. Sammanfattande repetition av de viktigaste delarna av föregående ringars kurser. Skriftliga uppsatser var tredje vecka. Adj. *Lindman*.

Biologi, 1 t.: = R IV. Lekt. *Adlerz*.

Fysik, 2 t.: Elektrodynamiken, ljuset och ljudet. Repetition av kursen. Rektor *Melander*.

---

5. Ingen förändring har under läsåret skett med avseende på använda läroböcker.

---

6. Välskrivning

har övats i kl. 1 och 2 med 2 t. och i kl. 3 med 1 t. i varje avd., varvid Holmqvists skrivmetod i hufvudsak följts; de mera försigkomna i 3:e kl. hava dessutom övats i rundskrift.

7. Teckning.

Klass 1 (1 t.): Inledande övningar; konturteckning efter enkla föremål; teckning ur minnet.

» 2 (1 t.): Konturteckning efter enkla husgerådssaker samt enklare växtblad; teckning ur minnet; lättare övningar i färgläggning.

» 3 (2 t.): Teckning efter konstindustriella föremål samt efter föremål ur växt- och djurvärlden; teckning ur minnet; lättare övningar i färgläggning.

Klass 4 (2 t.): Teckning efter föremål såsom i föregående klass; teckning av enkla mönster samt lättare kompositionsövningar efter enkla växtmotiv; teckning ur minnet; lättare övningar i färgläggning.

Linearritning: Plana geometriska konstruktioner.

» 5 (2 t.): Frihandsteckning; de allmännaste grunderna för perspektivbildens uppkomst; perspektivisk konturteckning och skuggning efter enkla, fristående föremål; perspektivteckning ur minnet; färgläggning.

Linearritning: fortsatta övningar i plana geom. konstruktioner såsom i föregående klass även omfattande kroklinjer; skalors uppritande och användning; de första grunderna i projektionsritning.

» 6 (2 t.): Frihandsteckning; perspektivisk konturteckning och skuggning efter enkla fristående föremål; perspektivteckning ur minnet; färgläggning

Linearritning: några enklare uppgifter på likformig avbildning samt konstruktion av kroklinjer i anslutning till den geometriska kursen; parallellperspektiv; krokiteckning.

Ring I (2 t.): Övningarna i huvudsak lika med klass 6.

Ringarna II—IV (vardera avd. 2 t.): Teckning och målning efter enkla och i grupp ordnade föremål (stilleben); pennteckning och laving; minnes- och skisstecckning.

Linearritning: projektions- och krokiteckning; skugg- och perspektivritning.

8. Undervisning i sång och instrumentalmusik.

Undervisningen har letts av musikdirektör *C. O. E. Hjort* under nedanstående tider:

	Elementarsång	Lägre kör	Högre kör	Instrum.-musik
Månd.	—	{ 2 o. 3: 12—12,45 1: 1,50—2,35	2,45—3,30	—
Tisd.	{ 2 b: 12—12,45 2 c: 12,55—1,40 2 a: 1,50—2,35	—	—	2,45—3,30
Onsd.	3 o. 4: 1,50—2,35	—	2,45—3,30	—
Torsd.	1 c: 1,50—2,35	—	—	2,45—3,30
Fred.	{ 1 a: 12—12,45 1 b: 12,55—1,40	—	2,45—3,30	1,50—2,35

Elementarsång.

Elementarsångundervisningen har meddelats i klasserna 1—4.

Undervisningen har omfattat de musikaliska tecknen i allmänhet, ton- och taktarter, tonträffning m. m., varjämte utförts sånger ur nya Normalsångboken, utgiven av musikalärarne vid Stockholms läroverk, m. m.

Körsång.

- a) Lägre köravdelningen (ur kl. 1—5) har utfört enstämmiga sånger ur ovannämnda sångbok samt koraler m. m.
- b) Högre köravdelningen (ur kl. 2—IV under höstterminen samt 2—III under vårterminen) har övat 4-stämmiga sånger ur Skolkvartetten, Studentsången, Mässan m. m. Ring IV har icke deltagit i musikundervisningen under vårterminen.

Instrumentalmusik.

Undervisning har meddelats å orgel m. fl. instrument, varjämte förekommit orkesterövningar (orkestern har vanligen bestått av stråkkvintett, flöjt och piano), vid vilka övningar enklare musikstycken kommit till utförande.

Undervisningen i träslöjd.

Denna undervisning har under läsåret försiggått på tre avdelningar. Tredje avdelningen med tre undervisningstimmar i veckan har handletts av snickaremästaren J. Löfgren, andra och första avdelningarna vardera med två undervisningstimmar i veckan ha handletts av biträdande teckningsläraren R. F. Hellman. Antalet deltagare har varit 54. Undervisningen har omfattat övningar i att använda kniv, såg och hyvel samt i att förfärdiga diverse möbler och husgeråd och varit förlagd till följande tider:

För första avdelningen tisdag kl. 4,30—5,30 e. m. och fredag kl. 1,50—2,50 e. m.
 » andra » måndag » 4,30—5,30 » » torsdag » 4,30—5,30 »
 » tredje » onsdag » 5—7 e. m. och lördag kl. 5—6 e. m.
 Ett statsanslag av kr. 450 har för detta läsår åtnjutits för denna undervisning.

9. Redogörelse för de gymnastiska och militära övningarna.

A) *Gymnastik och vapenövning.*

1. *Lärjungarnes antal och fördelning.*

Läseterminer	Fördelning i gymnastikavdelningar						Antal lärjungar
	1:a avdeln. 1 o. 2	2:a avdeln. 3 o. 4	3:dje avdeln. 5 o. 6	4:de avdeln. I o. R II	5:te avdeln. L II o. III	6:te avdeln. IV	
H.-t. 1912	179	174	97	107	73	48	698
V.-t. 1913	183	177	96	109	72	48	706

2. Tabellarisk uppgift å antalet lärjungar, som vid Örebro högre allmänna läroverk på grund av nedanstående orsaker icke deltagit i de ordnade kroppsövningarna eller hänvisats till särskild avdelning eller rote för svagare lärjungar.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Termin och klasser	S j u k d o m a r												Andra orsaker	Summa	Hela antalet närvarande lärjungar
	I syn- och hörselorganerna	I nervsystemet	I cirkulationsorganerna	I andedräktsorganerna	I matsmältningsorganerna	I urin- och könsorganerna	I rörelseorganerna och benvätsystemet	Medfödd missbildning	Tarmbräck	Allmän svaghet	Andra sjukdomar	Summa			
<i>Vårterminen 1912.</i>															
Icke deltagande:															
realskolan	1	—	2	1	—	2	4	—	1	2	2	15	—	15	448
gymnasiet	1	—	1	—	—	1	3	—	—	—	1	7	—	7	218
Summa	2	—	3	1	—	3	7	—	1	2	3	22	—	22	666
Hänvisade till svag- avd. eller svagrote:															
realskolan	—	3	7	—	—	1	2	5	3	1	—	22	—	22	448
gymnasiet	—	—	4	2	—	1	3	—	2	—	2	14	—	14	218
Summa	—	3	11	2	—	2	5	5	5	1	2	36	—	36	666
<i>Höstterminen 1912.</i>															
Icke deltagande:															
realskolan	2	1	1	2	—	—	3	1	1	—	1	12	—	12	461
gymnasiet	—	—	1	—	—	2	6	—	1	—	—	10	—	10	237
Summa	2	1	2	2	—	2	9	1	2	—	1	22	—	22	698
Hänvisade till svag- afd. eller svagrote:															
realskolan	—	2	6	2	1	2	2	2	—	2	3	22	—	22	461
gymnasiet	1	1	5	—	1	—	2	—	1	2	—	13	—	13	237
Summa	1	3	11	2	2	2	4	2	1	4	3	35	—	35	698

Anm. Tabellen anger förhållandet vårterminen den 1 februari och höstterminen den 15 september.

Antalet av i gymnastikövningarna icke deltagande lärjungar har under vårterminen ökats med 4 och under höstterminen varken ökats eller minskats.

Antalet av till svagavdelning eller svagrote hänvisade lärjungar har under vårterminen ökat med 4 och under höstterminen minskats med 1.

De olika arterna av fall under rubriken »andra sjukdomar» äro: i ett fall långvarig, periodisk feber av obestämd art och i de övriga fallen bleksot.

3. Övningstider.

Gymnastik och vapenövning hava övats under nedanstående tider:

Dagar	1:sta avdeln. 1 o. 2	2:dra avdeln. 3 o. 4	3:dje avdeln. 5 o. 6	4:de avdeln. I o. R II	5:te avdeln. I, II o. III	6:te avdeln. IV	1:sta fäktavd. I, II, III	2:dra fäktavd. IV
Måndagar	kl. 12,55-1,40		kl. 11,5-11,50	kl. 12-12,45	kl. 9,50-10,35		5-6	6-7
Tisdagar .		kl. 11,5-11,50		„ 12-12,45	„ 9,50-10,35	kl. 12,55-1,40		
Onsdagar .	„ 12,55-1,40	„ 11,5-11,50	„ 9,50-10,35			„ 12-12,45		
Torsdagar .	„ 12,55-1,40		„ 11,5-11,50	„ 12-12,45	„ 9,50-10,35			
Fredagar .		„ 11,5-11,50		„ 12-12,45	„ 9,50-10,35	„ 12,55-1,40		
Lördagar .	„ 12,55-1,40	„ 11,5-11,50	„ 9,50-10,35			„ 12-12,45		

a) Gymnastikundervisningen har under läsåret bedrivits på sex avdelningar i stället för på fyra, såsom varit förhållandet föregående läsår.

b) Fäktningen har varit frivillig; i undervisningen ha deltagit 56 lärjungar å gymnasiet.

c) Gymnastik- och fäktövningarna hava fortgått under hela läsåret med undantag av tiden för skjututbildningen under höstterminen.

d) Gymnastiken har haft ett gott inflytande på lärjungarnes hälsa och utveckling.

e) Undervisningen har handletts av gymnastikläraren löjtnant Adrian.

B) Redogörelse för skjututbildningen vid Örebro högre allmänna läroverk år 1912.

Övningarna började 23 augusti och slutade 9 september samt ha pågått från kl. 12 till kl. 3,30 varje dag.

Samtliga föreskrivna övningar ha medhunnits.

Antalet deltagande lärjungar har varit 242, fördelade på de olika ringarna och klass 6 enligt medföljande bilaga.

Övningarna ha letts av undertecknad, ordinarie gymnastiklärare, med biträde av underlöjtnanten vid Kungl. livregementets grenadjärer E. Leijonmark samt 6 distinktionskorpraler ur I. 3.

Övningarna ha inspekterats av överstelöjtnanten m. m. C. J. von Koch måndagen den 2 och fredagen den 6 dennes.

Intresset för skjututbildningen har varit mycket stort och resultatet följaktligen synnerligen gott.

Såsom önskemål för kommande år vill jag framhålla, att det vore fördelaktigt, om det biträdande befälet kunde kommenderas något eller några år i följd, så att under året inhämtade erfarenheter även kunde komma följande år till godo.

Örebro den 11 september 1912.

Sam. Adrian.
Gymnastiklärare.

B. Lärarne.

10. Under höstterminen har tjänstgöringen mellan lärarne varit fördelad sålunda:

Rektor, d:r K. V. MELANDER:	fysik:	L IV	2 t.	
		R IV	6 t.	
		R II b.....	2 t.	
		(L &) R I	3 t. = 13 t.	
Rättat fysikaliska skripta i R IV.				
Lektor, d:r P. G. LYTH:	modersmålet:	L I	3 t.	
		latin: L III	6 t.	
	L II.....	6 t.		
		L I	6 t. = 21 t.	
Rättat uppsatserna på modersmålet i L I och latinska skripta i L III, L II.				
Lektor, d:r E. ADLERZ:	biologi:	L IV	1 t.	
		R IV	2 t.	
		L III	2 t.	
		R III b	2 t.	
		R II a.....	2 t.	
		R II b.....	2 t.	
		L & R I	1 t.	
		R I	1 t.	
		kemi:	R IV	4 t.
			R III b	2 t.
	frivilliga laborationer i biologi: R II a.....		1 t.	
	R II b.....		1 t.	
	» » » kemi: R III b	1 t. = 22 t.		
	Granskat herbarier i L IV, R IV, L III, R III b, R II a, R II b, L & R I, R I.			
Klassföreståndare i R IV.				
Lektor, d:r H. H. BORG:	engelska:	R IV	4 t.	
		L III	2 t.	
		R III a	2 t.	
	franska:	L IV	4 t.	
		R III b	4 t.	

frivillig franska: L II..... 4 t.
 6 ..... 2 t. = 22 t.
 Rättat engelska skripta i R IV, R III a.
 Klassföreståndare i R III b.

Lektor, d:r O. OLSSON: matematik: R IV ..... 6 t.
 R III a ..... 6 t.
 L II..... 4 t.
 5 c ..... 4 t. = 20 t.
 Rättat matematiska skripta i R IV, R III a, L II.
 Klassföreståndare i R III a.

Lektor, teol. och fil. kand. E. G. ARNELL:
 kristendom: L IV ..... 2 t.
 L II ..... 2 t.
 R II a..... 2 t.
 R II b..... 2 t.
 L & R I..... 2 t.
 5 a ..... 2 t.
 4 c ..... 2 t.
 modersmålet: L & R I..... 3 t.
 historia: 4 c ..... 3 t. = 20 t.
 Rättat uppsatserna på modersmålet i L & R I.
 Gudstjänster och morgonbön tillsammans med övriga kristendoms lärare.
 Konfirmationsundervisning.
 Klassföreståndare i R II a.

Lektor, d:r K. HJ. FREDLUND: modersmålet: R IV ..... 3 t.
 L III ..... 3 t.
 L II ..... 2 t.
 tyska: R II b..... 2 t.
 historia: L II ..... 3 t.
 filosofi: L IV ..... 1 t.
 R IV ..... 1 t.
 L III ..... 1 t.
 R III a ..... 1 t.
 R III b ..... 1 t. = 18 t.
 Rättat uppsatserna på modersmålet i R IV, L III, L II, tyska skripta i R II b.
 Klassföreståndare i L II.

Lektor, d:r B. G. LUNDBERG:	modersmålet:	R III a	3 t.
	historia:	R IV	3 t.
		L III	3 t.
		R III a	3 t.
		R III b	3 t.
		R II b.....	3 t.
		5 a	3 t.
	geografi:	L II	1 t. = 22 t.
	Rättat uppsatserna på modersmålet i R III a.		
	Klassföreståndare i L III.		

Adjunkt, fil. kand. J. G. SPANGENBERG:	matematik:	4 b	5 t.	
		2 a	5 t.	
		2 b	5 t.	
		fysik:	L I	2 t.
			L (& R) I	2 t.
	5 a		1 t.	
		4 b	2 t.	
	frivilliga laborationer i fysik:	5 a	1 t.	
		4 b	1 t. = 24 t.	
	Klassföreståndare i 4 b.			

Adjunkt, d:r A. M. VALLSTRÖM, tjänstledig.			
Tjänstförrättande fil. kand. K. J. A. CEDERGREN:			
modersmålet:	5 c	3 t.	
	3 c	6 t.	
	tyska:	L II	2 t.
3 c		6 t.	
engelska:		L II	2 t.
	5 a	5 t. = 24 t.	
Rättat uppsatserna på modersmålet i 5 c, tyska skripta i L II, rättskrivningsövningar i 3 c.			
Klassföreståndare i 3 c.			

Adjunkt, fil. kand., civilingenjör CHR. F. M. LINDMAN:			
matematik:	L IV	5 t.	
	6	5 t.	
	4 a	5 t.	
fysik:	L III	2 t.	
	L II	1 t.	

	5 c	1 t.
	4 a	2 t.
frivilliga laborationer i fysik:	5 c	1 t.
	4 a	1 t. = 23 t.

Rättat matematiska skripta i L IV, 6.
Klassföreståndare i 6.

Adjunkt, fil. lic. O. V. KROPP:	engelska:	6	4 t.
		4 a	5 t.
		4 c	5 t.
	franska:	R IV	4 t.
		R III a	4 t.
	frivillig franska:	5 a, 5 b, 5 c	2 t. = 24 t.

Rättat engelska skripta i 6.

Adjunkt, fil. kand. A. J. STENER, partiellt tjänstledig (se nedan):

geografi:	5 a	2 t.
	5 b	2 t.
	3 c	2 t.
	2 c	2 t.
matematik:	5 a ..	4 t.
	5 b	4 t.
biologi:	5 a	2 t.
	5 b	2 t.
	4 a	1 t.
naturlära:	3 c	2 t.
	2 c	2 t. = 25 t.

Granskat herbarier i 5 a, 5 b, 4 a, 3 c.
Klassföreståndare i 5 a.

Adjunkt, fil. kand. O. A. ALMBERGER:

matematik:	R IV	6 t.
	R II a	6 t.
	R II b	6 t.
	3 b	5 t. = 23 t.

Rättat matematiska skripta i R IV, R II a, R II b.
Klassföreståndare i R II b.

Adjunkt, fil. kand. K. J. NILSSON: modersmålet:	3 a	6 t.	
	tyska:	R IV	2 t.
		L III	2 t.
		R III a	2 t.

	tyska:	6	3 t.
		3 a	6 t. = 21 t.
Rättat tyska skripta i R IV, L III, R III a, 6.			
Klassföreståndare i 3 a.			
Adjunkt, fil. lic. A. V. ENBLOM:	modersmålet:	L IV	3 t.
	latin:	L IV	6 t.
	grekiska	L IV	7 t.
		L III	7 t. = 23 t.
Rättat uppsatserna på modersmålet i L IV, latinska skripta i L IV.			
Klassföreståndare i L IV.			
Adjunkt, fil. kand. V. D. M., A. G. HULTGREN:			
	kristendom:	6	2 t.
		5 b	2 t.
		4 a	2 t.
		4 b	2 t.
		2 b	3 t.
		1 a	3 t.
	modersmålet:	1 a	5 t.
	tyska:	1 a	6 t. = 25 t.
Rättat rättskrivningsövningar i 1 a.			
Gudstjänst och morgonbön tillsammans med övriga kristendoms lärare.			
Klassföreståndare i 1 a.			
Adjunkt, fil. kand. A. FRIBERG:	biologi:	R III a	2 t.
		L II	2 t.
		6	2 t.
		5 c	2 t.
	naturlära:	3 b	2 t.
		2 a	2 t.
	kemi:	R III a	2 t.
		6	1 t.
		5 a	2 t.
		5 c	2 t.
	frivilliga laborationer i biologi:	L II	1 t.
		6	1 t.
	» » i kemi:	R III a	1 t.
		5 a	1 t.
		5 c	1 t. = 24 t.
Granskat herbarier i R III a, L II, 6, 5 c, 3 b.			

Adjunkt, fil. kand. E. B. BONDESON:

tyska:	R III b	2 t.
engelska:	L IV	2 t.
	R II a.....	3 t.
	R II b.....	3 t.
	R I	3 t.
	5 b	5 t.
	4 b	5 t. = 23 t.

Rättat tyska skripta i R III b, engelska skripta i R II a, R II b, R I.

Klassföreståndare i 5 b.

Adjunkt, fil. kand. P. A. A. OSEEN, tjänstledig.

Tjänstförrättande: Fil. kand. C. J. ANDERSSON:

modersmålet:	R II a.....	2 t.
	R II b.....	2 t.
historia:	R II a.....	3 t.
	6	4 t.
	5 b	3 t.
	5 c	3 t.
	1 a	2 t.
geografi:	R II b.....	1 t.
	6	2 t.
	5 c	2 t. = 24 t.

Rättat uppsatserna i R II a, R II b.

Klassföreståndare i 5 c.

Adjunkt, fil. lic. P. J:son EDLER: modersmålet:

5 b	3 t.
2 b	5 t.

tyska:

L IV	2 t.
5 b	4 t.
2 b	6 t.

historia:

L IV	3 t. = 23 t.
------------	--------------

Rättat uppsatserna på modersmålet i 5 b, tyska skripta i L IV, 5 b, rättskrivningsövningar i 2 b.

Klassföreståndare i 2 b.

Adjunkt, fil. kand. K. A. R. SOMMAR:

modersmålet:	4 c	4 t.
	6	3 t.
tyska:	4 c	4 t.
franska:	I, III	4 t.

franska:	R II a	4 t.
	R II b	4 t. = 23 t.

Rättat uppsatserna på modersmålet i 4 c, 6, tyska skripta i 4 c.

Klassföreståndare i 4 c.

Adjunkt, teol. lic., fil kand. K. G. E. LIEDGREN:

kristendom:	R IV	2 t.
	L III	2 t.
	R III a	2 t.
	R III b	2 t.
	L I	2 t.
	R I	2 t.
	5 c	2 t.
	3 c	3 t.
modersmålet:	R III b	3 t.
historia:	3 c	3 t. = 23 t.

Rättat uppsatserna på modersmålet i R III b.

Morgonbön och gudstjänst tillsammans med de övriga kristendomsläraryrarna.

Adjunkt, fil. lic. J. E. ESSEEN:	modersmålet:	1 c	5 t.
	tyska:	R II a	2 t.
		L I	2 t.
		1 c	6 t.
	engelska:	R III b	2 t.
		L I	2 t.
		5 c	5 t. = 24 t.

Rättat tyska skripta i R II a, L I, engelska skripta i R III b, rättskrivningsövningar i 1 c.

Klassföreståndare i 1 c.

Adjunkt, fil. kand. G. A. LAGERSTEDT:

modersmålet:	R I	3 t.
	2 c	5 t.
tyska:	2 c	6 t.
historia:	L I	3 t.
	L & R I	3 t.
	R I	3 t.
geografi:	R II a	1 t. = 24 t.

Rättat uppsatserna på modersmålet i R I, rättskrivningsövningar i 2 c.

Klassföreståndare i 2 c.

Adjunkt, fil. kand. K. A. BLIX:	matematik:	L III	7 t.
		L I	5 t.
		L (& R) I	5 t.
		4 c	5 t.
		1 b	4 t. = 23 t.

Rättat matematiska skripta i L III, L I, L (& R) I.

Klassföreståndare i L I.

Vik. adjunkt, fil. lic. G. H. WITT:	matematik:	1 a	4 t.
	fysik:	R III a	4 t.
		R III b	4 t.
		R II a	2 t.
		R I	3 t.
		6	2 t.
		5 b	1 t.
	kemi:	5 b	2 t.
	frivilliga laborationer i fysik:	6	1 t.
		5 b	1 t.
	» » i kemi:	5 b	1 t. = 25 t.

Rättat fysikaliska skripta i R III a, R III b.

Vik. adjunkt, teol. kand. H. O. V. KIHLEN:			
	kristendom:	3 b	3 t.
		2 c	3 t.
	modersmålet:	5 a	3 t.
	historia:	3 b	3 t.
		2 a	3 t.
		2 b	3 t.
		2 c	3 t.
	geografi:	3 b	2 t.
		2 a	2 t. = 25 t.

Rättat uppsatserna på modersmålet i 5 a.

Morgonbön tillsammans med övriga kristendomslärare.

Klassföreståndare i 3 b.

Vik. adjunkt, fil. kand. G. W. N:son THUNE:			
	modersmålet:	3 b	6 t.
		1 b	5 t.
	tyska:	5 a	4 t.

tyska:	3 b	6 t.
	1 b	6 t. = 27 t.
Rättat tyska skripta i 5 a, rättskrivningsövningar i 3 b, 1 b.		
Klassföreståndare i 1 b.		
Extralärare, med. fil. kand. B. J. W. ÅBERG:		
geografi:	L I	2 t.
	L & R I	2 t.
	4 a	2 t.
	4 b	2 t.
	4 c	2 t.
	3 a	2 t.
	2 b	2 t.
biologi:	L I	1 t.
	4 b	1 t.
	4 c	1 t.
naturlära:	3 a	2 t.
	2 b	2 t.
	1 c	2 t.
kemi:	R II b	2 t.
	(L &) R I	2 t. = 27 t.
Granskat herbarier i L I, 4 b, 4 c, 3 a.		
Extralärare, fil. kand. A. Y. CARLSSON:		
modersmålet:	4 b	4 t.
	2 a	5 t.
tyska:	R I	2 t.
	4 b	4 t.
	2 a	6 t.
historia:	4 b	3 t. = 24 t.
Rättat uppsatserna på modersmålet i 4 b, tyska skripta i R I, 4 b, rättskrivnings- övningar i 2 a.		
Klassföreståndare i 2 a.		
Extralärare, fil. mag. G. G. LINDWALL:		
matematik:	(L &) R I	7 t.
	3 a	5 t.
	3 c	5 t.
	2 c	5 t.
naturlära:	1 a	2 t.
	1 b	2 t.

fysik:	4 c	2 t.
frivilliga laborationer i fysik:	4 c	1 t. = 29 t.
Rättat matematiska skripta i (L &) R I.		

Extralärare, fil. kand. K. G. JOHNSON:

geografi:	R I	2 t.
matematik:	R III b	6 t.
	R I	7 t.
	1 c	4 t.
kemi:	R II a	2 t.
	R I	2 t. = 23 t.

Rättat matematiska skripta i R III b, R I.
Klassföreståndare i R I.

Extralärare, teol. kand. I. A. HELGESSON:

kristendom:	3 a	3 t.
	2 a	3 t.
	1 b	3 t.
	1 c	3 t.
modersmålet:	4 a	4 t.
historia:	4 a	3 t.
	3 a	3 t.
	1 b	2 t.
	1 c	2 t. = 26 t.

Rättat uppsatserna på modersmålet i 4 a.
Morgonbön tillsammans med övriga kristendoms lärare:
Klassföreståndare i 4 a.

Extralärare, fil. mag. A. H. OLOVSSON:

latin:	L (& R I)	6 t.
tyska:	L & R I	2 t.
	5 c	4 t.
	4 a	4 t.
engelska:	L & R I	3 t.
geografi:	1 a	2 t.
	1 b	2 t.
	1 c	2 t. = 25 t.

Rättat tyska skripta i L & R I, 5, 4 a, engelska i (L &) R I.
Klassföreståndare i L & R I.

Teckningslärare A. F. DAHLMAN: teckning: IV ... .. 4 t.
III ... .. 6 t.

ÖREBRO LÄROVERK

teckning:	L II	2 t.	
	5 c	2 t.	
	4 c	2 t.	
	3 a	2 t.	
	3 c	2 t.	
	2 a	1 t.	
	1 a	1 t.	
	1 b	1 t.	
	välskrivning:	3 a	1 t.
		3 c	1 t.
2 a		2 t.	
1 a		2 t.	
1 b		2 t.	
friv. teckn.	1 t. = 32 t.		

Biträdande teckningsläraren R. F. HELLMAN:

teckning:	R II a.....	2 t.
	R II b, L (& R) I...	2 t.
	L I	2 t.
	R I	2 t.
	6, (L &) R I	2 t.
	5 a	2 t.
	5 b	2 t.
	4 a	2 t.
	4 b	2 t.
	3 b	2 t.
	2 b	1 t.
	2 c	1 t.
	1 c	1 t.
välskrivning:	3 b	1 t.
	2 b	2 t.
	2 c	2 t.
	1 c	2 t. = 30 t.

Musiklärare, direktör C. O. E. HJORT:

musikens teori och sång:	12 t.
instrumentalmusik:	3 t. = 15 t.

Gymnastiklärare, gymnastikdirektör K. F. S. ADRIAN:

gymnastik:	24 t.
fäktning:	2 t. = 26 t.

11. *Tjänstledighet* ha följande lärare åtnjutit:

- Adjunkt *A. M. Vallström* under hela läsåret på grund av sjukdom;
 Adjunkt *P. A. A. Oseen* från höstterminens början—6 september på grund av sjukdom;
 Adjunkt *J. A. Stener* från höstterminens början—30 september samt partiell tjänstledighet från $\frac{3}{5}$ av den honom åliggande tjänstgöringen från den 1 oktober—21 november på grund av sjukdom;
 Adjunkt *E. I. Brodén* under vårterminen för fortsatt tjänstgöring vid högre allm. läroverket i Visby;
 Adjunkt *H. D. Kihlstedt* under vårterminen för fortsatt tjänstgöring vid högre realläroverket i Göteborg;
 Extralärare *B. J. W. Åberg* från 1 mars—11 april på grund av sjukdom;
 Adjunkt *O. E. Broddesson* från 1 april—vårterminens slut för fortsatt tjänstgöring vid samskolan i Skellefteå;
 Adjunkt *H. O. G. Ahlquist* från 1 maj—vårterminens slut för fortsatt tjänstgöring som docent vid Uppsala universitet;
 Adjunkt *O. U. Å:son Åhre* från 1 maj—vårterminens slut för fortsatt tjänstgöring vid högre samskolan i Eslöv;
 Adjunkt *S. Olsson* från 1 maj—vårterminens slut för fortsatt tjänstgöring vid högre lärarinneseinariet, Stockholm.

12. Såsom *vikarier* hava tjänstgjort:

- Fil. kand. *K. J. A. Cedergren* under hela läsåret för adjunkt Vallström;
 Fil. kand. *C. J. Andersson* från höstterminens början—6 september för adjunkt Oseen; från 7 september—höstterminens slut å vakant plats, under vårterminen för adjunkt Kihlstedt;
 Fil. kand. *G. W. N:son Thune* från höstterminens början—9 oktober å vakant plats;
 Fil. mag. *K. E. Sjökvist* från 10 oktober—höstterminens slut å vakant plats;
 Fil. lic. *G. H. Witt* under höstterminen å vakant plats, under vårterminen till 1 april å vakant plats, därefter för adjunkt Broddesson.
 Teol. kand. *H. O. V. Kihlén* under höstterminen å vakant plats, under vårterminen till 1 maj å vakant plats, därefter för adjunkt Ahlquist;
 Fil. lic., adjunkten vid Nya elementarskolan, Stockholm, *P. J. Edler* från 1 dec.—höstterminens slut å vakant plats, från vårterminens början—1 maj å vakant plats, därefter till vårterminens slut för adjunkt Åhre;
 Teol. kand. *I. A. Helgesson* under vårterminen för adjunkt Brodén;
 Fil. mag. *C. O. V. Cederblad* under vårterminen—1 maj å vakant plats, därefter för adj. Olsson.
 Fil. mag. *C. Bergener* från den 15 februari—vårterminens slut å vakant plats.
 Adjunkt Steners tjänst uppehölls från höstterminens början—30 september gemensamt av fem lärare jämte journalisten *A. Jansson*; under tiden 1 oktober—21 november, då adjunkt Stener åtnjöt partiell tjänstledighet, bestreds $\frac{3}{5}$ av den honom åliggande

tjänstgöringen av ovannämnda vikarier med undantag av journalisten A. Jansson, och under tiden 22 november—höstterminens slut uppehölls den efter adjunkt Stener vakanta adjunktstjänsten av samma vikarier jämte adjunkt A. *Kriberg*.

Som *extralärare* hava följande lärare varit förordnade:

Under hela läsåret:

Med. fil. kand. B. J. W. *Åberg*;

Fil. kand. A. Y. *Carlsson*;

Fil. mag. G. G. *Lindwall*;

Fil. kand. K. G. *Johnsson*;

Fil. mag. A. H. *Olovsson*;

Under höstterminen:

Teol. kand. I. A. *Helgesson*.

Som *timplärare* hava under hela läsåret tjänstgjort: Rektor K. V. Melander 2, vik. adjunkt I. A. Helgesson 1, vik. adjunkt G. H. Witt 1, extralärare B. J. W. Åberg 2 och extralärare G. G. Lindwall 3 veckotimmar.

Som *biträdande tecknings- och välskrivningslärare* har under läsåret artisten R. F. Hellman varit förordnad.

13. Sedan senaste årsredogörelsen avgavs, har döden gjort en rik skörd bland kollegiets ordinarie medlemmar. Den 8 juni 1912 avled adjunkten J. Persson, den 6 september 1912 adjunkten A. Oseen, den 21 november 1912 adjunkten A. J. Stener och den 13 februari 1913 lektor P. G. Lyth.

Med adjunkten *Johannes Persson* bortgick en lärare, som endast en kort tid fått verka i Karolinska läroverkets tjänst, men dock tillräckligt länge för att i hög grad vinna både kamraters och lärjungars hjärta. Hans under alla skiften ljusa och optimistiska livsåskådning, hans öppna och flädfria väsen, hans faderliga sätt gent emot lärjungarne, se där egenskaper, som hjälpte honom att bära det ofta tunga lärarekallet. Adjunkt Persson hade den sorgen att här endast undantagsvis få undervisa i sitt käraste ämne, de klassiska språken, åt vilka han ägnat sina studier, och i vilka han under många år varit huvudlärare vid Fjellstedtska skolan i Uppsala. När det omsider på grund av latingymnasiets tillväxt såg ut, som om han snart skulle få till läroverkets tjänst använda sina grundliga insikter i dessa ämnen, då kallades han bort från sitt arbete i en ålder av nära 52 år. Men det fanns ett område, som kanske var honom lika kärt som latinet och grekiskan, nämligen musikens, och vårt läroverk står i stor tacksamhetsskuld till honom för det oegennyttiga arbete han nedlade på ungdomens undervisning i violinspelning. — Vid Karolinska läroverket hade adjunkt Persson börjat sina studier, och där hade han avlagt sin studentexamen, där fick han också avsluta sitt livsverk. Läroverket skall alltid hålla hans minne kärt.

Med adjunkten, fil. kand. *Arvid Oseen* bortgick en i flera hänseenden begåvad man och en framstående skolman. Filosofie kandidat redan vid tjugå års ålder kom han tidigt ut i verksamhet som lärare. och ehuru vid sin död blott 35 år hade han en jämförelsevis lång tjänstetid bakom sig. Fint bildad och livligt intresserad på skilda områden skulle han helt säkert gjort sig mycket bemärkt, om ej en smygande bröstsjukdom tvingat honom att föra ett tillbakadraget liv. Med energi och framgång skötte han här under fem år en maktpåliggande undervisning; kärleken till levnadskallet var för honom

en stödande makt, och det var endast få undervisningstimmar, som han oaktat sin sköra hälsa under denna tid måste inställa. Han kände sig trivas gott i Örebro och beredde sig därför ett eget hem här med tillhörande trädgårdsland, vars iordningsställande gav honom en kär kroppslig sysselsättning. Längre fick han dock ej njuta därav; på sommaren inträdde en plötslig försämring i hans hälsotillstånd — måhända en följd av överanstängning vid arbetet i trädgården —, som tvingade honom att begära tjänstledighet och söka vila och vård. Strax före den tid, då sanatorievården skulle börja, ändade en hastig blodstörtning hans liv.

Inom kamratkretsen och hos alla, som närmare lärt känna den plikttrogne och urbane, om också något kärve mannen, efterlämnar han ett aktat minne.

Adjunkten, fil. kand. *Anders Johan Stener* var en i sällsynt grad sympatisk och vänsäll personlighet, klar i tanken, ömsint och ordningsälskande. Hans största glädje var att undervisa, och han gick därför helt och hållet upp i sin lärareverksamhet. Sina gossar kände han väl: han studerade sorgfälligt deras individuella anlag och böjelser. Kunnig teoretisk pedagog, som han var, nådde han också högt som undervisare; hans lektioner voro mönstergilla, utmärkta för lugn, reda, klarhet, följdriktighet och ordning. Som en fader styrde han sin klass med sin mjuka, vänliga hand. Det kunde ej falla en lärjunge in att tvivla på hans rättvisa och välvilja. Också rådde alltid det bästa samförstånd mellan honom och lärjungarna. Inom kamratkretsen var han avhållen som få och i allmänna livet aktad och uppuren. Han behövde ej heller neka sig något, då hans ekonomi alltid var god. Hans levnadsbana borde alltså legat ljus och jämnad framför honom. Det var tyvärr dock ej så. En mörk skugga kastades däröver av en nedärvd sjuklig känslighet, som pinade den till det yttre så lugne och behärskade mannen och tidtals gjorde honom inåtvänd, grubblande och sömlös. Under de sista åtta åren märkte man ej mycket av detta grubbel; han var glad och arbetsduktig, och hans vänner hoppades det bästa, om och farhågan att på grund av minskad hörsel behöva avstå från den kära verksamheten i skolan syntes tynga honom. Förleden vår inträffade ett omslag — underrättelsen om en nära anförvants olyckliga slut grep honom djupt. Det kom en period av sömnlöshet, som fortfor hela sommaren och under tjänstledigheten frampå hösten, trotsande hans egna och hans läkares ansträngningar att råda bot därpå. Han försökte återtaga sin lärareverksamhet, i tanke att detta var det enda, som skulle kunna hjälpa. Någon förbättring inträdde emellertid ej; gamla tvångsföreläsningar återkommo, och han blev till sist ett offer för sin sömnlöshet. Underrättelsen om hans död väckte djup förstämning hos alla, som lärt känna och värdera den blide, tyste mannen, som, ehuru omgiven av sympati, dock alltid kände sig ensam. Adjunkt Stener var vid sin död 49 år.

Lektorn, fil. d:r *Per Gustaf Lyth* hade vid sin bortgång vid nära 65 års ålder oavbrutet ägnat sin dugande kraft åt vårt läroverk allt sedan höstterminen 1883. Varmhjärtad, ungdomsälskande och sangvinisk kände han ett verkligt behov att vara omgiven av ungdom och sprida glädje omkring sig. När det gällde de unga, skydde han ingen uppoffring eller möda. Många voro också de ungdomsfester, som han med uppoffring av både tid, krafter och pengar anordnade för ungdomen. Många äro också de rörande prov på tacksamhet, varigenom de unga sökte återgälda hans vänlighet, icke minst vid hans bortgång. Då visade sig tydligast, huru avhållen han var.

Grunddragen i lektor Lyths personlighet voro impulsivitet, rik fantasi, ungdomlig värme och livlighet i förening med kristligt allvar samt en omutlig rättskänsla och ärlighet. Han förenade grundlig lärdom med icke ringa kritisk skärpa och fyndighet, och dock kunde han emellanåt överraska med en egendomlig naivitet. Livlig och skiftande som han själv var hans undervisning; alla rycktes med och höllos fångslade av hans klart flödande framställning, där bilder och paralleller från levande livet avlöste varandra. Den inblick, som han därvid gav sina lärjungar i den klassiska forntidens språk, liv och åskådning, verkade förvisso i hög grad befruktande på deras omdöme om och uppfattning av samtidens företeelser. Han strävade att bibringa lärdom för livet; det var målet i hans undervisningsplan, metoden fick anpassa sig därefter. En hedersman var han — och som sådan lever han i minnet hos alla, som i livet mött honom.

De två sista åren av sitt liv var han kroppsligt bruten genom ett slaganfall. Beundransvärt var det fålamod, varmed han bar sitt lidande; lika beundransvärd var den viljestyrka, som höll honom uppe. Han arbetade vid sitt skrivbord och i skolans tjänst in i det sista.

Inom den ordinarie lärarepersonalen har under läsåret den förändring ytterligare inträffat, att adjunkten, fil. lic. *Per Edler* utnämns till adjunkt vid nya elementarskolan i Stockholm, från vilken befattning han under hela vårterminen 1913 varit tjänstledig för att fortsätta sin lärareverksamhet här. Genom adjunkt Edlers förflyttning förlorar vårt läroverk en dugande och mångsidig kraft. För den insats, han gjort i läroverkets tjänst under den tid av fem år, varunder han ägnat det sitt plikttrogna, nitiska arbete, hembära honom kamrater och lärjungar uppriktigt tacksamhet. De bästa välönskningar för framtiden följa honom till hans nya verksamhetsfält, där han bättre än här tillika kan få fortsätta sina arkivforskningar.

Följande *utnämningar* hava ägt rum, sedan förra redogörelsen avgavs:

Adjunkten vid samskolan i Skellefteå, fil. kand. *K. B. Säterstrand* till adjunkt i modersmålet och tyska med tillträdesrätt den 1 januari 1913.

Adjunkten vid h. a. läroverket i Visby, fil. kand. *E. I. Brodén* till adjunkt i tyska och franska med tillträdesrätt den 1 januari 1913.

Fil. kand. *H. D. Kihlstedt* till adjunkt i geografi (företrädesvis) historia och modersmålet med tillträdesrätt den 1 januari 1913.

Fil. kand. *O. E. Broddesson* till adjunkt i biologi och kemi med tillträdesrätt den 1 april 1913.

Docenten, fil. d:r *O. H. G. Ahlquist* till adjunkt i modersmålet och latin med tillträdesrätt den 1 maj 1913.

Fil. kand. *O. U. Å:son Åhre* till adjunkt i modersmålet och tyska med tillträdesrätt den 1 maj 1913.

Fil. kand. *S. Olsson* till adjunkt i fysik (företrädesvis) och matematik med tillträdesrätt den 1 maj 1913.

De nya lärarne, vilka samtliga med undantag av adjunkt Säterstrand först nästa hösttermin inträda i tjänstgöring vid läroverket, hava, jämlikt gällande bestämmelser, om sig meddelat följande uppgifter.

Karl Birger Säterstrand, född i Uppsala den 27 oktober 1874, son till dåvarande läraren vid Uppsala Lyceum Karl Gustaf Säterstrand och Eva Säterstrand, född Karlberg; mogenhetsexamen vid nya elementarskolan i Stockholm v. t. 1892; student i Uppsala h. t. 1893; fil. kand. examen 1899; efterprovning för fil. kand. examen 1904; provår 1904—1905; vik. adj. eller extralärare vid högre realläroverket i Göteborg h. t. 1905—v. t. 1908; adjunkt vid samskolan i Skellefteå h. t. 1908—h. t. 1912; adjunkt vid Karolinska högre allmänna läroverket från och med v. t. 1913.

Skrifter: »Åt en språklärare ett språk!», 1906; Deutsche Stunden, 1910; Tyska skrivregler, 1911—1912; Tyska texter, 1912.

Resor: 12 resor till Tyskland. Ingick den 4 juli 1907 i Naumburg borgerligt äktenskap med Let Specht, dotter till kyrkoherden Albin Specht och Marta Specht, född Toeppen.

Elof Ivar Brodén, född i Örebro den 21 okt. 1864 av lektor Johan Ivar Brodén och Carin Tegnér; avlade mogenhetsexamen i Örebro $29/5$ 1885, stud. i Uppsala, Sörml.-Närkes nation h. t. 1885; fil. kand. $12/12$ 1889, kompletterade samma examen $31/5$ 93, provår vid realläroverket i Stockholm 93—94; v. adjunkt i Sundsvall v. t. 95; extra lärare i Köping v. t. 96—h. t. 99; v. kollega ibm. v. t. 1900—h. t. 1904; v. adjunkt ibm. v. t. 1905—v. t. 1906. Utnämndes den 29 juni 1906 till adjunkt i modersmålet, tyska och engelska vid h. allm. läroverket i Visby samt den 31 december 1912 till adjunkt i tyska och franska vid Karolinska h. allm. läroverket i Örebro.

Skrift: Översättning av Humoristiska berättelser av Fr. Gerstäcker, Stockholm 1899, div. översättningar och uppsatser i tidningar.

Resa: Till Tyskland sommaren 1906 för studium av tyskt talspråk och modersmålsundervisningen i tyska skolor.

Gift med Ina Hjelm, född den 17. sept. 1872.

Jag, *Helge Daniel Kihlstedt*, är född den 1 november 1880 i Lids församling av Södermanlands län. Föräldrar: f. d. komministern Carl Johan Axel Kihlstedt och hans hustru Augusta Margareta Stårck. Jag avlade mogenhetsexamen i Örebro den 15 juni 1901 och inskrevs som student vid Uppsala universitet h. t. 1902, där jag avlade filosofie kandidatexamen den 27 maj 1905 och kompletterade nämnda examen den 31 maj 1907 och den 14 september samma år. Genomgick föreskriven provårskurs vid högre allmänna läroverket å Södermalm, Stockholm, läsåret 1908—1909. Tjänstgjorde vid samskolan i Ängelholm som vik. adjunkt läsåret 1907—1908 och vid Göteborgs högre realläroverk från och med h. t. 1909 till och med v. t. 1913 dels som vik. adj., dels som extralärare. Under den tid, jag tjänstgjorde i Göteborg, bedrev jag studier i geografi vid Göteborgs högskola och vistades somrarna 1911 och 1912 i västra Jämtlands fjälltrakter för växtgeografiska undersökningar. Utnämndes den 31 december 1912 till adjunkt i geografi (företrädesvis), historia och modersmålet vid högre allmänna läroverket i Örebro.

Otto Edvard Brodesson, född i Odeljunga församling, Kristianstads län, den 24 mars 1880. Föräldrar: Lantbrukaren David Brodesson och hans hustru Elise Svensson. — Mogenhetsexamen i Hälsingborg den 9 juni 1900. Folkskollärareexamen i Lund den 3 juni 1901. Fil. kand. examen i Lund den 15 dec. 1909. Komplettering därstädes den 25 maj 1912. Provår vid högre realläroverket i Göteborg höstterminen 1912. — Tjänstgjort som vik. folkskollärare vid Lunds folkskolor $18/11$ — $18/12$ 1901 och $20/2$ — $24/2$ 1906; assistent vid Malmöhus läns frökontrollanstalt i Lund från dec. 1906 till och med vårterminen 1909; e. o. amanuens å den anatomisk-fysiologiska avdelningen vid Botaniska institutionen i Lund från dec. 1906 till och med vårterminen 1909; extralärare vid Halmstads högre allm. läroverk under läsåren 1909—1910 och 1910—1911; vikarierande adjunkt vid Skellefteå samskola vårterminen 1913.

Från trycket utgivit: Om de skandinaviska formerna av *Scirpus caespitosus* (Bot. Not. 1912, sid. 81—94).

Resor: Idkat algologiska och zoologiska studier vid Kristinebergs zoologiska station sommaren 1907; företagit resor i botaniskt syfte i en del av Sveriges provinser samt på Bornholm och Rügen; deltagit med Lunds studentsångförening i ett flertal sångarfärder inom Sverige, Norge och Danmark samt till England och Nordamerikas Förenta Stater år 1904.

Oskar Helge Gabriel Ahlquist är född i Adolf Fredriks församling i Stockholm den 3 mars 1882. Föräldrar: Kanslisten Alfrid Ahlquist och hans hustru Vilma Borin. Avlade mogenhetsexamen vid högre latinläroverket å Norrmalm i Stockholm v. t. 1900. Inskrevs som studerande vid Uppsala universitet h. t. s. å. Avlade filosofie kandidatexamen jan. 1904 och filosofie licentiatexamen maj 1908 samt kompletterade den förra dec. 1910. Disputerade pro gradu dec. 1909 och promoverades till filosofie doktor maj 1910. Förordnades till docent i latinska språket och litteraturen vid Uppsala universitet febr. 1910. Genomgick provår vid h. allm. läroverket i Uppsala kalenderåret 1911. Utnämndes den 31 dec. 1912 till adjunkt i modersmålet och latin vid h. allm. läroverket i Örebro f. o. m. 1 maj 1913. Lärare vid Uppsala högre elementarläroverk och gymnasium för flickor 1910—1913. Företog sommaren 1912 en studieresa till Italien.

Tryckta skrifter: Studien zur spätlateinischen Mulomedicina Chironis (gradualavhandling) i Uppsala Universitets Årsskrift 1909; Kritisches zur Mulomedicina Chironis i Eranos, bd. XII (1912); Verdandis studiehandbok I, Filosofie kandidat- och licentiatamina inom humanistiska sektionen, 4:e uppl., Uppsala 1904; Studentföreningen Verdandis folkbibliotekskatalog, 3:e uppl., Uppsala 1906.

Oscar Uno Åkesson Åhre är född i Lund den 20 mars 1883 som son av brev-bäraren Hans Åkesson och hans hustru Elna Larsdotter. Avlade mogenhetsexamen vid Lunds h. a. läroverk den 30 maj 1901. Fil. kand. examen (gamla stadgan) vid Lunds universitet den 14 sept. 1904. Tjänstgjort som extralärare vid Hälsingborgs h. a. läroverk under slutet av h. t. 1904; lärare vid Hvilans folkhögskola, Skåne, jan. 1906—aug. 1909, därav det sista året som förste lärare; vik. adjunkt vid Lunds h. a. läroverk v. t. 1910. Genomgick provårskurs vid högre realläroverket å Norrmalm läsåret 1910—1911. Tjänstgjort som vik. adjunkt partiellt vid Jakobs realskola i Stockholm v. t. 1911 och som lärare vid Högre Samskolan i Eslöv läsåren 1911—12 och 1912—13.

Resor: Med statsunderstöd till folkhögskolor i Sverige och Danmark för pedagogiska studier samt på egen bekostnad för språkstudier till Tyskland (Leipzig universitet, som-marsemestern 1906), Östersjöprovinserna och Finland.

Samuel Olsson, son till lantbrukaren Salomon Olsson och hans hustru, Maria Sofia Lagerqvist, är född i Hovsta församling av Örebro län den 2 juni 1886; avlade mogenhetsexamen vid Örebro högre allmänna läroverk den 24 maj 1905. Inskrevs som student vid Uppsala universitet (Sörml.-Närkes nation) den 15 sept. samma år, blev filosofie kandidat den 15 dec. 1908, kompletterade denna examen den 15 dec. 1910 och 30 maj

1911. Genomgick provår vid Södermalms högre allmänna läroverk i Stockholm h. t. 1911 och v. t. 1912. Tjänstgjorde som extralärare vid Örebro högre allmänna läroverk v. t. 1909—v. t. 1910, som vikarierande lektor vid Nyköpings högre allmänna läroverk 20 jan.—5. febr. 1911 samt som t. f. extralärare vid samma läroverk 5—18 febr. samma år, som lärare vid Palmgrenska samskolan, Stockholm, och partiellt vik. lektor vid Högre lärarinneseminariet, Stockholm, h. t. 1912—v. t. 1913. Utnämndes till adjunkt i fysik och matematik vid Örebro högre allmänna läroverk den 25 april 1913.

14. Den 1 maj var en lektorstjänst i latin och grekiska ledig vid läroverket.

C. Lärjungarne.

15. De närvarande lärjungarnes antal höstterminen 1912.

Klasser och ringar	Realskolan	Realgymnasiet	Latingymnasiet		S u m m a
			utan grekiska	med grekiska	
1 a	29				29
1 b	29				29
1 c	29				29
2 a	33				33
2 b	31				31
2 c	31				31
3 a	28				28
3 b	26				26
3 c	25				25
4 a	31				31
4 b	35				35
4 c	34				34
5 a	30				30
5 b	29				29
5 c	27				27
6	14				14
R I		23			23
L & R I		16	12		28
L I			23		23
R II a		19			19
R II b		20			20
L II			20		20
R III a		21			21
R III b		16			16
L III			14	3	17
R IV		29			29
L IV			12	9	21
Summa	461	144	81	12	698

De närvarande lärjungarnes antal vårterminen 1913.

Klasser och ringar	Realskolan	Real- gymnasiet	Latingymnasiet		S u m m a
			utan grekiska	med grekiska	
1 a	29				29
1 b	30				30
1 c	30				30
2 a	33				33
2 b	32				32
2 c	33				33
3 a	28				28
3 b	27				27
3 c	27				27
4 a	32				32
4 b	34				34
4 c	34				34
5 a	30				30
5 b	28				28
5 c	27				27
6	14				14
R I		23			23
L & R I		16	12		28
L I			23		23
R II a		20			20
R II b		20			20
L II			19		19
R III a		21			21
R III b		16			16
L III			15	3	18
R IV		29			29
L IV			12	9	21
Summa	468	145	81	12	706

19. Antal i teckning, i musik samt i gymnastik och militärovnings undervisade lärjungar höstterminen 1912.

Avdelningar och linjer	Närvarande lärjungar	T e c k n i n g			M u s i k		Gymn.- och mil.-övningar	
		Lärjungar, som deltagit i			Lärjungar, som undervisats i		Lärjungar, som deltagit i	
		obligatorisk teckning	teckning och därjämte i obligatorisk	frivillig teckning	musikkens teori och sång	instrumental- musik	gymn.- och vapenövningar	utsträcka mil.-övningar
1	87	87	—	—	87	—	86	
2	95	95	—	—	95	5	93	
3	79	79	9	—	60	4	75	
4	100	100	—	—	50	—	99	
5	86	86	5	—	22	—	84	
6	14	14	—	—	—	—	13	
R I	39 (16 + 23)	39	1	—	1	2	37	89
L I	35 (12 + 23)	35	—	—	—	2	35	
R II	39	39	—	—	3	1	35	54
L II	20	18	—	—	2	3	20	
R III	37	30	1	—	7	3	36	50
L III	17 { B ..... 14 A 3	9	—	—	1	—	17	
R IV	29	20	—	—	7	1	28	49
L IV	21 { B ..... 12 A 9	5	—	—	5	—	20	
Realskolan	461	461	14	—	314	9	450	
Realgymnasiet	144	128	2	—	18	7	136	
Latingymnasiet	93 { B ..... 81 A 12	67	—	—	8	5	92	
Summa	698	656	16	—	347	21	678	242

19 1/2. Antal lärjungar, som deltagit i frivilliga undervisningen i franska samt i de frivilliga laborationsövningarna i biologi, fysik och kemi läsåret 1912—1913.

K l a s s e r o c h r i n g a r	Närvarande lärjungar		Lärjungar, som deltagit i den friv. underv. i franska		Lärjungar, som deltagit i de frivilliga laborationsövningarna i					
	H.-t.	V.-t.	H.-t.	V.-t.	biologi		fysik		kemi	
					H.-t.	V.-t.	H.-t.	V.-t.	H.-t.	V.-t.
4	100	100	—	—	—	—	97	97	—	—
5	86	85	16	15	—	—	84	83	86	85
6	14	14	11	11	13	13	13	13	—	—
R II	39	40	—	—	37	36	—	—	—	—
L II	20	19	—	—	20	19	—	—	—	—
R III	37	37	—	—	—	—	—	—	37	37
Summa	296	295	27	26	70	68	194	193	123	122

20. Lärjungarne i första klassen hava i allmänhet för varje dag haft hemläxor i 2, i andra och tredje i 2 à 3, i fjärde i 3 och i femte i 3 à 4 ämnen. Med inberäkning av den tid, som de i hemmen ägna åt skriftliga arbeten, och efter lika fördelning av veckans arbete på de sex vardagarne tyckas lärjungarne åt hemarbeten ägna:

i första klassen	45 min.
» andra »	55 »
» tredje »	81 »
» fjärde »	1 timme och 47 min.
» femte »	2 timmar » 24 »
» sjätte »	3 » » 25 »
» ring I	3 » » 11 »
» ring II	3 1/2 »
» ring III	4 »
» ring IV	4 3/4 »

21 a. *Tabellarisk uppgift å antalet sjuka och sjukdomar bland lärjungarne vid Örebro högre allmänna läroverk under vårterminen år 1912.*

1	2	3	4	5	6	7
Sjukdomar	Närvarande lärjungar	Sjuka personer	Sjukdomsfall	Sjukdagar	Döda	Anmärkningar
	666					
Vattenkoppor		1	1	7		
Mässling		2	2	60		En även haft annan sjukdom.
Scharlakansfeber		1	1	3		
Rash (Rubeola)		41	41	192		
Feber av obestämd art		20	21	54		Fem även haft andra sjukd.
Paratyfus		1	1	5		
Påssjuka		22	22	166		Sex även haft andra sjukd.
Influensa		6	6	26		
Kikhosta		3	3	81		
Difteri		2	2	36		
Bleksot		1	1	47		
Nervsmärta		8	8	45		En även haft annan sjukdom.
Nervsvaghet		3	3	31		
Sockersjuka		2	2	8	1	
Akut inflammation i mellanörat.....		4	4	17		
Lymfåderinflammation		1	1	2		
Lymfkörtelinflammation		2	2	9		
Akut luftstrupskatarr		25	26	114		Sex även haft andra sjukd.
» luftrörskatarr		9	9	114		
» lunginflammation		3	3	67		En även haft annan sjukdom.
Bröstkramp		2	3	11		
Infammation i munnen		1	1	4		
» i mandlarne och svalget		68	71	282		Tjuguttre även haft andra sjukdomar.
Akut katarr i magsäcken		1	1	2		
Dyspepsi		2	2	6		
Akut inflammation i tarmarne		10	10	27		En även haft annan sjukdom.
Blindtarmsinflammation		4	4	69		En även haft annan sjukdom.
Bräck, icke inklämt		1	1	13		Operation.
Gulsot		2	2	9		
Testikelinflammation		1	1	40		Förorsakad av yttre våld.
Akut muskelinflammation		6	6	77		Operation.

1	2	3	4	5	6	7
Sjukdomar	Närvarande lärlingar	Sjuka personer	Sjukdomsfall	Sjukdagar	De döda	Anmärkingar
	666					
Inflammation i senskida		1	1	4		
» i ledgång		1	1	13		
Akut ledgångsreumatism		1	1	8		
Eczem		3	3	13		
Tandböld		3	3	17		
Spikböld		5	5	23		
Enkelt benbrott.....		1	1	14		
Ledvrickning.....		7	7	37		
Kontusion å ett knä		3	3	14		
Sårskada		7	7	41		
Kylskada		1	1	5		
Obekant sjukdom		22	22	96		

21 b. *Tabellarisk uppgift från Örebro allmänna läroverk över lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna hälsotillstånd samt över antalet närsynta och döva under vårterminen 1912.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Klasser och ringar	Antal lärjungar	Medelhöjder	Medellängd	Medelvikt	Lidande av bleksot	Ofta besvärade av huvudvärk	Ofta besvärade av näsblod	Närsynthetsgrad			Summa närsynta	Lidande av dövhet
								Under 3 D	3-6 D	Över 6 D		
1	76	Se uppgifterna för h.-t. 1911.			—	5	1	3	—	—	3	4
2	78	—	—	—	4	2	3	10	—	—	10	6
3	98	—	—	—	2	6	3	13	—	—	13	6
4	92	—	—	—	3	3	2	12	1	—	13	5
5	84	—	—	—	4	4	1	18	—	1	19	1
6	20	—	—	—	1	—	1	4	—	—	4	—
I	58	—	—	—	3	3	3	9	—	—	9	3
II	60	—	—	—	3	4	2	6	1	—	7	2
III	52	—	—	—	4	4	1	11	4	—	15	2
IV	48	—	—	—	1	3	1	16	1	2	19	2
Summa	666	—	—	—	25	34	18	102	7	3	112	31

21 c. *Tabellarisk uppgift å antalet sjuka och sjukdomar bland lärjungarne vid Örebro högre allmänna läroverk under höstterminen år 1912.*

1	2	3	4	5	6	7
Sjukdomar	Närvarande lärjungar	Sjuka personer	Sjukdomsfall	Sjukdagar	Döda	Anmärkingar.
	698					
Vattenkoppor		1	1	6		56 lärj. haft två olika sjukd.
Mässling		4	4	39		7 " " tre " "
Scharlakansfeber.....		3	3	130		2 " " fyra " "
Rash (Rubeola)		1	1	8		
Feber av obestämd art		47	49	163		
Influensa		29	29	145		
Difteri		1	1	21		
Nervsmärta		6	6	24		
Nervsvaghet (nevrastræni)		1	1	2		
Hornhinneinflammation		1	1	5		
Katarr i mellanörat		2	4	14		
Inflammation i mellanörat		7	11	147		
Lymfkörtelsinflammation		1	1	3		
Näsblödning		1	1	2		
Akut katarr i näsan		8	8	29		
Operation för adenoida vegetationer i svalget		1	1	2		
Akut luftstrupskatarr		59	65	248		
» luftrörskatarr.....		17	18	95		
» lunginflammation		2	2	39		
Bröstkramp (astma)		2	9	23		
Inflammation i mandlar och svalg...		79	84	269		
Dyspœpsi		8	8	28		
Akut katarr och inflammation i tarm- arne, diarré		9	9	22		
Blindtarmsinflammation		2	2	18		
Gulsot		2	2	20		
Akut njurinflammation		1	1	29		
Akut muskelinflammation		2	3	8		
Inflammation i senskidor		2	2	11		
Urticaria		1	1	4		

1	2	3	4	5	6	7
Sjukdomar	Närvarande hänjningar	Sjuka personer	Sjukdomsfall	Sjukdagar	döda	Anmärkingar
	698					
Eczem		2	2	7		
Bulnad		2	2	5		
Spikböld		4	5	24		
Benbrott, enkelt.....		1	1	3		
Fotvrickning		1	1	31		
Kontusion		6	6	30		
Sårskada		1	1	2		
Brännskada		2	2	4		
»Huvudvärk».....		28	29	81		} I följd av bristande uppgifter har ingen bestämd diagnos kunnat sättas.
Obekant sjukdom		2	2	5		

21 d. *Tabellarisk uppgift från Örebro högre allmänna läroverk över lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna hälsotillstånd samt över antalet närsynta och döva under höstterminen 1913.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Klasser och ringar	Antal lärjungar	Medelålder	Medellängd	Medelvikt	Lidande av bleksot	Ofta besvärade av huvudvärk	Ofta besvärade av näbbid	Närsynthetsgrad			Summa närsynta	Lidande av dövhet
								Under 3 D	3-6 D	Över 6 D		
1	87	10,9	136,2	31,3	—	5	2	12	1	—	13	2
2	95	11,5	141,6	35,3	1	5	4	5	—	—	5	2
3	79	12,4	145,9	37,9	5	2	2	10	—	—	10	6
4	100	—	—	—	3	5	1	17	—	—	17	5
5	86	—	—	—	2	4	3	11	1	—	12	7
6	14	—	—	—	2	—	—	4	—	—	4	—
I	74	—	—	—	2	2	2	16	—	—	16	3
II	59	—	—	—	1	3	3	12	3	—	15	3
III	54	—	—	—	2	3	—	9	1	—	10	1
IV	50	—	—	—	4	3	—	8	4	1	13	2
Summa	698	—	—	—	22	32	17	104	10	1	115	31

22 a. Antalet inom läroverket flyttade lärjungar kalenderåret 1912.

1 A v d e l n i n g a r och l i n j e r	2 När v. lärj. vid vår- tens slut före flyttningen	3 4 5 6 7 8 9							10 11 12 13 14 15 16							
		Vårterminen 1912							Höstterminen 1912							
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till avdelningen							Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till avdelningen							
		efter att hava tillhört närmast lägre avdelning av samma linje följande antal terminer							efter att hava tillhört närmast lägre avdelning av samma linje följande antal terminer							
0 1 2 3 4 5 eller flere							0 1 2 3 4 5 eller flere									
1	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	78	—	3	48	—	8	—	—	—	1	9	—	4	—	—	—
3	99	—	1	55	—	1	—	—	—	—	15	—	—	—	—	—
4	92	—	—	65	—	9	—	—	2	—	13	—	—	—	—	—
5	85*	—	—	62	—	6	—	—	—	1	8	—	2	—	—	—
6	20	—	1	8	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
R I	32	—	—	31	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
L I	25	—	—	19	—	3	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—
R II	42	—	—	25	—	2	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—
L II	18	—	—	17	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
R III	29	—	—	33	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
L III B	14	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
L III A	9	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
R IV	26	—	—	26	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—
L IV B	22	—	—	11	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
L IV A	—	—	—	8	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Realskolan	451*	—	5	238	—	25	—	—	2	2	48	—	6	—	—	—
Realgymnasiet	129	—	—	115	—	3	—	—	—	—	11	1	—	—	—	—
Latingymnasiet	88	—	—	72	—	4	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—
Summa	668*	—	5	425	—	32	—	—	2	2	68	1	6	—	—	—

* Härav en lärjunge permitterad för terminen.

22 b. Lärjungarnes omsättning vårterminen 1912.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Avdelningar och linjer	Närvarande lärjungar i avdelningen den 1 februari				Lärjungar avgångne från läro- verket i avdelningen				
	Kvar i avdelningen från föregående termin	Flyttade till av- delningen på grund av beslut		Inskrivne i läroverket under termen	S u m m a	från terminens början till och med den 31 januari	från och med den 1 febr. till terminens slut	under nästföljande mellantermin	S u m m a
1	73	—	—	3**	76	—	—	2	2
2	77	—	1	—	78	—	—	1	1
3	99	—	—	—	99	—	—	9	9
4	91	—	—	1	92	—	—	3	3
5	84*	—	—	1	85*	—	—	12	12
6	20	—	—	—	20	—	—	19	19
R I	33	—	—	—	33	—	1	—	1
L I	25	—	—	—	25	—	—	3	3
R II	42	—	—	—	42	—	—	1	1
L II	18	—	—	—	18	—	—	1	1
R III	28	—	—	1	29	—	—	—	—
L III B	14	—	—	—	14	—	—	2	2
L III A	9	—	—	—	9	—	—	—	—
R IV	26	—	—	—	26	—	—	26	26
L IV	22	—	—	—	22	—	—	22	22
Realskolan	444*	—	1	5	450*	—	—	46	46
Realgymnasium	129	—	—	1	130	—	1	27	28
Latingymnasium	88	—	—	—	88	—	—	28	28
Summa	661*	—	1	6**	668*	—	1	101	102

* Härav en lärj. permitterad.

** Dessutom inskrevs en lärjunge efter den 1 februari.

22 c. Lärjungarnes omsättning höstterminen 1912.

1	2		3	4	5	6	7			8	9	10
	Närvarande lärjungar i avdelningen från föregående termin		Närvarande lärjungar i avdelningen den 15 september	Flyttade till avdelningen på grund av beslut	Inskrivne i läroverket under terminen	Summa	från terminens början till och med 14 september	från och med 15 september till terminens slut	under nästföljande mellantermin	Summa		
A v d e l n i n g a r och l i n j e r	Kvar i avdelningen från föregående termin		vid föregående termins slut	vid höstterminens början								
	1	3	—	—	84	87	—	—	—	—	—	—
2	5	58	14	18	95	—	—	—	—	—	—	
3	5	55	15	4	79	—	—	1	—	—	—	
4	10	72	15	3	100	—	—	1	—	—	—	
5	2	68	11	5	86	—	—	1	—	—	—	
6	1	9	3	1	14	—	—	—	—	—	—	
R I	1	31	2	5	39	—	—	—	—	—	—	
L I	3	22	4	6	35	—	—	—	—	—	—	
R II	4	27	4	4	39	—	—	—	—	—	—	
L II	—	16	3	1	20	—	—	1	—	—	—	
R III	—	34	3	—	37	—	—	—	—	—	—	
L III B	—	14	—	—	14	—	—	—	—	—	—	
L III A	—	2	1	—	3	—	—	—	—	—	—	
R IV	—	26	3	—	29	—	—	—	—	—	—	
L IV B	—	11	1	—	12	—	—	—	—	—	—	
L IV A	—	9	—	—	9	—	—	—	—	—	—	
Realskolan	26	262	58	115	461	—	—	1	—	2	3	
Realgymnasium	5	118	12	9	144	—	—	—	—	—	—	
Latingymnasium	3	74	9	7	93	—	—	1	—	—	1	
Summa	34	454	79	131	698	—	—	2	—	2	4	

23. Av under läsåret inskrivne hava förut bevistat:

folkskola	77
allmänt läroverk	23
enskilt »	26
endast undervisats i hemmet	5
	Summa 131

24. A) Förteckning över de lärjungar, som efter att hava genomgått läroverkets fjärde ring avlagt *studentexamen* under vårterminen 1912.

1) från *realgymnasium* :

Bergstedt, Gustaf Trygve	till militäryrket
Dahlstedt, Sven Emil	» handelshögskola
Dahm, Karl Johan Olof	» lantmäteristaten
Enberg, Olof	» universitet
Ericsson, Nils	» militäryrket
Eriksson, Hugo Hilding	» universitet
Giöbel, Kristian Gunnar	» skogsstaten
Gustafson, Ernst Petrus	» handelshögskola
Hallberg, Sven Erik	» lantmäteristaten
Högbom, Alvar	» universitet
Johansson, Enok Titus	» handelshögskola
Karlsson, Olof Torsten	» »
von Koch, Hans Rudolf Adolf Cornelius	» militäryrket
Larson, Ernst Folke	» tekniska högskolan
Larsson, Lars Joel	» poststaten
Lindblad, Ragnar	» militäryrket
Malmrot, Bertil A:son	» universitet
Nordstrand, Fabian	» militäryrket
af Robson, Henrik Gustaf Rutger	» »
Silfversparre, Arent Vilhelm	» tekniska högskolan
Sjöström, Albert Harald	» veterinärinstitutet
Strandh, Karl Arthur	» universitet
Söderlindh, Erik Oskar Folke	» militäryrket
Åkerman, Olof	» universitet
Öberg, John Efraim	» »
Örn, Tore Gustaf Adolf L:son	» tandläkareinstitutet

2) från latin-gymnasium (utan grekiska):

Bjurström, David Emil	till lantbruk
Blomberg, Gösta Ingemar	» handelsinstitut
Bratt, Georg Folke	» bank
Eklund, Carl Gustaf	» universitet
Forssell, Erik	» handelsinstitut
Gerell, Erik Gustaf Herman	» militäryrket
Hægermark, Harald Oskar	» »
Hallgren, Carl Axel K:son	» »
Hedenlund, Ivar A.	» universitet
Hedman, Tage Herman	» tandläkareinstitutet
Holmstrand, Erik Fritiof	» universitet
Lilliehöök, Johan Anders	» militäryrket
Lövdahl, Karl Bertil	» universitet
Molin, Gustaf Paul	» predikantskola
Montgomery, Hugo Allan Fabian	» militäryrket
Rosón, Bror Birger	» tullverket
Sadi-Dubois, René	» militäryrket
Spångman, Karl John Vallentin	» handelsinstitut
Stenström, Yngve Romanus	» universitet
Wahlström, John Thage	» veterinärinstitutet
Waldin, Erik Emanuel	» universitet
Zetterlund, Stig Karl Josef Andreas	» tidningsmannayrket

B) Förteckning över de lärjungar, som efter att hava genomgått läroverkets 6:te klass, avlagt *realskoleexamen* under vårterminen 1912:

Bergqvist, John Arthur	till fortsatta studier
Bergström, Karl Herbert	» teknisk elementarskola
Bjelke, Axel Alfred	» handelsskola
Emanuelson, Gösta Natanael	» teknisk elementarskola
Engberg, Helge Gustaf Amandus	» » »
Eriksson, Birger	» kontor
Gustavsson, Elis	» handelsskola
Gustavsson, Erik	» »
Hallgren, David	» kontor
Karlsson, Axel Ivar	» teknisk elementarskola
Landström, Otto Hugo	» skogsstaten
Larsson, Erik Gustav	» fortsatta studier

Lindström, John Artur	till teknisk elementarskola
Palmgren, Bernhard Karl Wilhelm	» lantbruk
Pettersson, Erik Vilhelm	» länsmanskontor
Rydberg, Folke	» teknisk elementarskola
Sjösten, Josef Fredrik	» handelsskola
Ullström, John Bertil	» teknisk elementarskola
Åkerblom, Oskar Emanuel	» kontor

25. Förteckning över de lärjungar, som i övrigt och utan att hava avlagt student- eller realskolexamen sistförflutna kalenderår avgått från läroverkets särskilda klasser och ringar.

a) Under *vårterminen* och påföljande mellantermin :

från kl. 1:

Bergström, Helge Roland	till annat allmänt läroverk
Nordahl, John Harry	» folkskola

från kl. 2:

Israelsson, Herbert Oliver	» militärmusiken
----------------------------	------------------

från kl. 3:

Bergöö, Per Adolf	» enskilt läroverk
Eliasson, Ernst Leander	» annat allmänt läroverk
Holmkvist, Karl Sanfrid	» enskilda studier
Johnsson, Gustaf Robert Emanuel	» lantbruk
Larsson, Axel	» annat allmänt läroverk
Nilsson, Karl Martin Alfons	» handel
Samzelius, Per Gustaf	» enskilt läroverk
Söderlindh, André Georg Fritiof	» enskilda studier
Öberg, John Ivar	» enskilt läroverk

från kl. 4:

Lindmark, Sven Gustaf Albert	» annat allmänt läroverk
Ongman, Lawrence Nikanor	» Nordamerikas förenta stater
Sundqvist, Karl Henrik Mauritz	» statens järnvägar

från kl. 5:

Annell, Axel Helmer	till handelsskola
Carlsson, Karl Ossian	» Nordamerikas förenta stater
Ehregren, Edvard Enok Alarik	» annat allmänt läroverk
Ericson, Karl Eric	» handel
Ericsson, Axel Bertil	» »
Eriksson, Erik Otto	» enskilt läroverk
Gustafsson, Erik Hugo Manfred	» handel
Johnson, Sam Erik Pontus	» enskilt läroverk
Nordvall, Alban Hjalmar	» mek. verkstad
Pettersson, Karl Johan	» kontor
Rystedt, Sven Erland	» teknisk elementarskola
Råhlén, Seth	» » »

från ring R I:

Dahlin, Ragnar Augustinus	död
---------------------------	-----

från ring L I:

Bergöö, Hans Adolf	» handel
Blomgren, Bror Albert Israel	död
Lenman, Bernt Otto Vilhelm	» enskilt läroverk

från ring R II:

Hultling, John Andreas Amandus	» fortsatta studier
--------------------------------	---------------------

från ring L II:

Pålman, Gösta Robert	» landsstaten
----------------------	---------------

från ring L III:

Klingvall, Karl Gustaf	» fortsatta studier
Widlund, Gustaf Emanuel Johannes	» » »

b) Under *höstterminen* och påföljande mellantermin:

från kl. 3:

Pettersson, Yngve Karl Gustaf till annat allmänt läroverk

från kl. 4:

Johansson, Johan Robert Gabriel » handelsskola

från kl. 5:

Johansson, Karl Erik Albert » annat allmänt läroverk

från ring L II:

Thomasson, Bror Gustaf » handel

26. Under sist förflutna kalenderår hava till lärjungarne utdelats såsom:

Stipendier	4,861: 50
Premier i böcker	562: 73
Premier i penningar	188: —
	Summa 5,612: 23

27 a. Uppgifter för vardera terminen av läsåret angående antalet befriade från *terminsavgifter till läroverkskassorna*.

	Höst:n	Vårt:n
Befriade från avgift till:		
endast biblioteks- och materielkassan	0	0
» byggnadsfonden	149	167
båda ovannämnda kassor	163	171
Ej befriade från någondera avgiften	386	368
Summa	698	706

Avgifternas influtna belopp:

Höstterminen 1912 kr. 13,464: —

Vårterminen 1913 (hittills) kr. 13,123: —

Avgiften till ljus- och vedkassan var under höstterminen kr. 12: — och under vårterminen kr. 11: 50, och har dessa avgifter under höstterminen erlagts av 696 lärjungar och under vårterminen av 704.

27 b. Uppgift för vardera terminen av läsåret angående antalet befriade från *terminsavgifter till statsverket*.

	Höstterminen		Vårterminen	
	Gymnas.	Realskol.	Gymnas.	Realskol.
Befriade från:				
hela avgiften	77	201	80	217
halva »	21	37	22	40
Ej befriade	139	223	136	211
Summa	237	461	238	468

Avgifternas influtna belopp:

Höstterminen 1912 kr. 9,215: —

Vårterminen 1913 (hittills) kr. 8,875: —

D. Boksamlingar och undervisningsmateriel.

28. Biblioteket

har under läsåret hållits öppet tisdag, onsdag, fredag och lördag kl. 5—6 e. m.

Utom de tidskrifter, som omnämnas i föregående årsredogörelse, prenumererar läroverket 1913 på Svenskt pedagogiskt arkiv, Populär naturvetenskaplig revy, Kemisk tidskrift och Svensk botanisk tidskrift. Läroverkets tidningar och tidskrifter för 1913 äro alltså: Acta mathematica, Antikvarisk tidskrift, Arkiv för nordisk filologi, Bibelforskaren, Botanisches Centralblatt, Fauna och flora, Geologiska föreningens förhandlingar, Kemisk tidskrift, Kyrklig tidskrift, Moderna språk, Nordisk tidskrift, Pedagogisk tidskrift, Populär naturvetenskaplig revy, Posttidningen, Språk och stil, Svensk tidskrift, Svenska jägarförbundets nya tidskrift, Svenskt pedagogiskt arkiv, Tidning för Sveriges läroverk, Verdandi. Följande tidskrifter erhåller läroverket dessutom såsom ledamot av respektive sällskap: Fornvännen, Historisk tidskrift, Kyrkohistorisk årsskrift och övriga skrifter, utgivna av Kyrkohistoriska föreningen, Personhistorisk tidskrift, Samlaren och övriga skrifter, utgivna av Svenska litteratursällskapet, Svenska landsmål och svenskt folkliv, Svensk botanisk tidskrift, Ymer. Ny tidning för idrott och Nordiskt idrottsliv erhåller läroverket såsom gåva från statsverket.

Fortsättning på följande arbeten har inköpts: Svenska akademiens handlingar XXIV; Svenska akademiens ordbok; Noreen, Vårt språk; Svenska ortnamn VI, XV; Auerbach, Svensktysk ordbok H. 5; Nordisk familjebok XVII, XVIII; Schück-Warburg, Svensk litteraturhistoria II; Gleerupska biblioteket II: Naturen och människolivet i skildringar och bilder; Heidenstam, Samlade skrifter: Heliga Birgitta, Tankar och teckningar, Dagar och händelser; Svenska författare, utg. av Svenska vitterhetssamfundet II: Samlade skrifter av Carl Gustaf af Leopold 1, 2; III: Samlade skrifter av Erik Johan Stagnelius II: Lyriska dikter efter tiden omkring 1818: Liljor i Saron H. 1; Danmarks Riges Historie af Joh. Stenstrup m. fl., IV 1588—1699, V 1699—1814, VI 1814—1864; Holm, Danmark-Norges Historie under Kristian VII (1766—1808); Holm, Danmark-Norges udenrigske Historie i Aarene 1800 til 1814 I—II; Kjellén, Stormakterna II: Frankrike och Tyskland; Sverige, Geografisk-topografisk beskrifning; Hedin, Transhimalaya III (slutband); Sveriges runinskrifter II: Brate, Östergötlands runinskrifter H 1. Dessutom hava följande böcker inköpts: Wordsworth, Den svenska kyrkan; Samlaren 2—5 (för komplettering); Svensk konsthistoria, utg. av Romdahl och Roosval; Rydberg, Valda skrifter; Strindberg, Samlade skrifter; Kuylenstierna, Karl XII; Lindelöf, Inledning till den högre analysen; Svedberg, Materien; Bjerkén, Kort framställning av elektriciteten och dess viktigaste tekniska användning; Wallin, Elektriciteten och dess användning för belysning och arbetsöfverföring I—II; Westerlund, Skandinavisk zoologi; Svensk rikskalender 1913. För lärjungebiblioteket: Dahlbäck: Att flyga, Om flygmaskiner och flygkonst; Grenander, Luftskepp och flygmaskiner; Hermodsen, Flygkonsten I—II; Chester-

ton, Spökskeppet; Christmas, Den försvunne millionärgossen; Guldgrufvan Malibrän; Curwood, Vargjägarna; Dickens, David Copperfield; Eriksholm, Barkskeppet Alexandras äventyrliga resa; Hensel, En lifsbild från Tysklands nydaningstid; Hoffman, Afraja, romantisk berättelse från Höga Norden; Hutchinson, Piratguld, en boyscouthistoria; Hülphers, Efter Herrans hästar och andra berättelser från Norrland; Janson, Romaner och noveller I—III; Jerome, Fyra män om en bok; Leighton, Coö-Ee, en boyscouthistoria från Söderhavsoarna; London, På kryssning med Blixten; Mark Twain, Den hoppande grodan och andra humoresker; Marryat, Nybyggarna i Canada; Sjökadetten; Spökskeppet; Müller, Gorillajägaren; Oppel, Kapten Magos äventyr, en fenicisk världsomsegling för tre tusen år sedan; Rousselet, Ormtjusaren, en berättelse från upproret i Indien; Ryan, Genesee Jack, roman från Västerens skogar; Sandberg, Bland guldgrävare och indianer; Söderström, Allmän idrott I—II; Waldman, Jägarlif, Minnen från skog och mark; Witt, Det magnetiska luftskeppet; Jordens inre; Äfventyrens bok; — Bjursten, Gyttas grotta I—II; Blanche, Första älskarinnan; Blicher-Clausen, Farbror Frans; Elkan, John Hall I—III; Flygare-Carlén, Rosen på Tistelön I—II; Fideikommisset I—II; Enslingen på Johanniskäret I—II; Lagerlöf, Tösen från Stormyrtorpet; Schwartz, Börd och bildning; Arbetet adlar mannen I—III; Jägarförbundets tidskrift.

Sedan föregående årsberättelse utkom, har biblioteket fått mottaga följande gåvor:

Statsverket genom ecklesiastikdepartementet och andra offentliga institutioner: Folkundervisningskommitténs betänkande II; Kungl. Överstyrelsens för rikets allm. läroverk berättelse 1910—1911; Svenska allmänna läroverkens årsredogörelser. Sveriges offentliga bibliotek: Accessionskatalog 24—25 (1909—1910 senare hälften); 26 (1911); Sveriges officiella statistik. Ny serie: Folkmängden och dess förändringar 1911; Fångvården 1911; (Industri och) Bergshandtering 1911; Jordbruk och boskapskötsel: Årsväxten 1911, 1912; Postverket 1911; Hälso- och sjukvård vid armén: Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses berättelse 1911; Hälso- och sjukvården vid marinen 1911—1912. Landtmäteri 1911; Lotsverket 1911; Allmänna val: Riksdagsmannavalen 1909—1911; Landstingsmannavalen 1912; Riksförsäkringsanstalten 1911; Telefon och telegraf 1911; Statens järnvägar 1911; Statistiska meddelanden, Ser. B. I: 1 Dödlighets- och lifslängdstabeller 1816—1910; I: 2 Statens utarrenderade domäner 1910—1911; D. I: 1 Järnvägsstatistiska meddelanden 1912; Svensk författningssamling; Riksdagshandlingar för riksdagen 1912; Baltzer, Några af de viktigaste hållristningarna samt en del af de fasta fornminnena i Bohuslän; Melander, Förteckning öfver afhandlingar och uppsatser i årsredogörelserna för rikets allmänna läroverk 1858—1882; Wimarson, Sveriges krig i Tyskland 1675—1679 III (Bihang till Göteborgs realläroverks årsredogörelse 1912).

Vetenskapsakademien, Stockholm: Vetenskapsakademiens handlingar 47: 2—11; 48: 1—3, 4—7, 49: 1—10; 50: 1; Arkiv för matematik, astronomi och fysik 7: 3—4; 8: 1—2; Arkiv för kemi; mineralogi och geologi 4: 3—5, Arkiv för botanik 11: 1—4; 12: 1—2; Arkiv för zoologi 7: 2—4; Meteorologiska iakttagelser 1911; Årsbok 1912; Meddelanden från Nobelinstitutet II: 2; Les prix nobel en 1911; Berzelius, Bref I: 1—2.

Adlerz, E., lektor vid läroverket: Conversations-lexikon, öfversättning i sammandrag I—IV; Fresenius, Skriftermåls- och kommunionsbok I, Stöhl 1759; Gesner, Chrestomathia Ciceroniana eller Utvalda ställen af M. Tullii Ciceronis skrifter med svenska anmärkningar, Lund 1792; Jacobs, Grekisk läsbok för begynnare, utg. af J. Fr. Johansson, Wimmer, Fornordisk formlära, svensk upplaga; Ovidius Naso P., Metamorphoseon libri XV mit Anmerkungen, I—II; Svetonius Tranquillus et in eum commentarius Lugd. Batav. 1667; Sallustius, Opera omnia quæ extant, ex recognitione Iani Gruteri,

Francofurti 1607; Plinius Cæc. Secundus, Epistolæ, Ups. 1789; Sententiæ veterum poetarum a Georgio Majere collectæ, Antverpiæ 1574; Tranér, Carmina; Cervantes, Don Quijote von der Mancha 1—8; Adlerz, E., Bladmossflora för Sveriges lågland; Adlerz, Gottfrid, Myroras liv.

Blix, K. A., adjunkt vid läroverket: Claus, Lehrbuch der Zoologi; Hertwig, Lehrbuch der Entwicklungsgeschichte des Menschen und der Wirbelthiere.

Eklund, J., lärjunge vid läroverket: Södermanland och Närke, utg. af Svenska Turistföreningen; (Bergman), Ursäkta att jag stör, humoresker af Dan.

Ericsson, N., student, Örebro: Bergsten, Beskrifning öfver Hardemo och Hackvads socknar i Örebro län; Tham, Beskrifning öfver Örebro län; Hofberg, Edsbergs socken, historisk och antiqvarisk beskrifning; Hofberg, Nerikes gamla minnen.

Högsten, J., lärjunge vid läroverket: Estlander, Gamla liden.

Lundberg, M., bokhandlare, Örebro: Forssell, Örebro och dess utveckling, Kurturhistoriska utkast i ord och bild I.

Lyth, P. G., lektor vid läroverket, †: Lyth, Tegnérstudier I—II; Tegnérns erotik och därmed sammanhängande själskriser.

Länstidningens Tryckeriaktiebolag: Nerikes Allehanda 1912.

Onämnd, Bruzelius, Svensk läkarematrikel I—X, Supplement I—II.

Rosenqvist, C., lärjunge vid läroverket: Paulsen, Billeder fra Bergen, Barndoms- og Ungdomsminder; Clason, Den Kungliga fången på Gripsholm.

Strokirk, O. F., kapten, Örebro: Strokirk. Kultur- och personhistoriska anteckningar (Örebro-släkten Broms, Åtten Hammarhjelm, Soop, Scheffer).

Svenska turistföreningen: Turistföreningens årsskrift 1912.

Södermanlands Nerikes nation, Uppsala: Akademiska athandlingar, inbjudningsskrifter, studentkataloger m. m., tillsammans 56 volymer, bland vilka må nämnas: Linderholm, Sven Rosén och hans insats i frihetstidens radikala pietism; Skrifter och bref af Sven Rosén, utg. af Linderholm; Blanck, Den nordiska renässansen i sjuttonhundratalets litteratur; Westman, Birgittastudier; Tunberg, Studier rörande Skandinaviens äldsta politiska indelning; Falk, Sverige och Frankrike från Gustaf II Adolfs död till upplösningen af det svensk-franska förbundet; Haralds, Sveriges utrikespolitik 1848; Jacobson, Sverige och Frankrike 1648—1652: Curman, Cisternienser-ordens byggnadskonst I; Upmark, Om Gustaf Vasas hof; Sahlgren, Skagershults sockens naturnamn; Grönlund, Om olika former af referendum; Åberg, Studier öfver den yngre stenåldern i Norden och Västeuropa; Ågren, Om användningen af bestämd slutartikel i svenskan; Brieskorn, Bidrag till den svenska namnhistorien, Borgerliga sammansatta familjenamn I; Grape, Studier öfver de i fornsvenskan inlånade personnamnen.

Tullström, E., lärjunge vid läroverket: Sjögren, Historisk läsebok för skolan och hemmet I—II.

Lärjungebiblioteket har erhållit gåvor av följande lärjungar vid läroverket:

Alarik, Sven: Hultman, Svarta diamanter; Mark Twain, Tom Sawyer; Äfventyrens bok IV.

Bergström, Gunnar: Graef, På krigsstigen; Åberg, Berättelser; Murray, Jakten efter millioner; Verne, Martin Paz; (Elvestad), Grefven af Oslo af Stein Riverton; Barret, Den stora aftonstjärnan; Mark Twain, Tom Sawyer; Chesterton, Spökskeppet, en äfventyrsberättelse för boyscouts.

Eklind, Bertil: (Elvestad), Järnvagnen, detektivroman av Stein Riverton.

Hedin, Sven: Ingemann, Erik Menveds barndom; Hugo, Havets arbetare.

Högsten, Ivan: Sitting Bull, Den försvunna utvandrarekaravanen; Berättelser af Bret Harte, Marryat, Verne; Åberg, I farans stund.

Jansson, Harry: Ozaki, Japanska sagor; Piraterna.

Jonsson, Sven: Hägg, Örlogsflottan.

Lander, Nils: Cassau, I fångenskap hos indianer.

Lenman, Sven: Cooper, Hjortdödaren; Den siste mohikanen; Grundmann, Pelsjägaren; Stoddard, Vid indiangeränsen; Sitting Bull; Texas Jack.

- Löthman, Pontus*: Crommelin, Gilbert Derings arv; Gunter, Kungens bankir.
Olsson, Berndt: Kipling, Djungelboken I—II.
Ohlson, Gillis: Gyllander, Gullivers underbara resor; Good, Lek och vetenskap, bearb. af D. S. Hector; Starbäck, Historiska bilder II.
Sieurin, Bertil: Hedeman-Gade, Ut i det fria; Åberg, I hälvägen.
Thermænius, Bror: Hoffburg, Om bord hos sjöröfvare.
Österdahl, Ragnar: Westmore, Buffalo Bill; May, Old Schatterhand och de tyska utvandrarne; Åberg, Berättelser.

Förläggare hava överlämnat följande böcker till referensbiblioteket:

Bergqvist och Herner, Bibliska berättelser till urval I. Gamla testamentet; Rönström, Dispositioner till uppsatser på modersmålet; Cicero, Valda brev med inledning och förklaringar av B. Risberg; Pontén, Latinska författare i urval för gymnasiet II; Ernst och Johnson, Nybörjarebok i franska; Wistén, Fransk läsebok för gymnasier och flickskolor; Elfstrand, An english grammar for the use of swedish schools; Collin, Några svenska synonymor samt deras återgivande på tyska; Heuman, Lätta stycken för översättning till tyska; Löfgren, Nya grammatiska övningsstycken till Löfgrens tyska elementarbok; Rodhe och Abshagen, Tysk elementarbok, Ordförteckning, Tysk ljudskrift till st. 1—25; Deutsches Alltagsleben, förkortad upplaga I; Ordförteckning till Tysk elementarbok; Berthold, Lustige Gymnasialgesichten mit Anmerkungen herausg. von C. A. Ljunggren; Gahm och Lauritzen, Tyska dikter; Rebbe, Svensk språklära för realskolan; Hildebrand och Grimberg, Ur källorna till Sveriges historia under nyare tiden II 1719—1809; Odhner, Lärobok i fäderneslandets historia för realskolan, 19 uppl., utg. av K. G. Westman I. Från äldsta tid till 1611; Hedin, Från pol till pol I—II; Ramberg, Bland svarta, gula och röda; Fagerlund och Rönnholm, Geografisk skolatlas; Asperén och Damm, Lärobok i räkning; Johansson, Repetitionskurs i matematik till realskoleexamen; Hellsten, Experimentell fysik och astronomi för ungdom I, Statik och värmelära, III: 2 Astronomi och meteorologi; Bolin, Jordbruksbok för pojkar.

Boksamlingen har under läsåret ökat med omkring 280 volymer.

Samlingen av mynt och minnespenningar m. m.

har erhållit följande gåvor:

- Av *Svenska Akademien*: dess minnespenning 1912 över C. R. Berch.
 Av *Vetenskapsakademien*: dess minnespenning 1913 över L. F. Svanberg.
 Av ingenjör *John Linder*, Champlain, Newyork (genom fil. dr. Hj. Linder, Örebro): silver: 50 cents Newfoundland 1909 och Canada 1911; 25 cents Canada 1911; 10 cents Canada 1906, 1911; Newfoundland 1904; 5 cents Canada 1910, 1911; Newfoundland 1908; koppar: 1 cent Canada 1906, 1911, 1912; Newfoundland 1907; 1 cent U. S. A. 1909 med gravörens initialer, därför genast indraget, 2 ex.; 1 cent U. S. A. 1909, 2 olika ex.
 Av fil. doktor *Hjalmar Linder*, Örebro: silver: danskt 25 öre 1911; nickel: fransk 25 centimes 1903 och italiensk 20 centesimi 1912; brons: fransk 10 centimes 1911; italiensk 10 centimes 1911; 5 centimes 1912; danskt 1 öre 1910.
 Av fastighetsmäklaren *Sven Widén*, Newyork: koppar: 1 cent U. S. A. 1909; 1 cent U. S. A. 1909 med gravörens initialer, därför genast indraget; nickel: 5 cents U. S. A. 1913, ännu ej godkänt.

Geografisk-historiska samlingarna

ha ökat genom inköp: Debes, Physikalische Erdkarte in Mercators Projektion; Roth, Europa; samt genom gåva: Av fil. doktor *Hj. Linder*: Glasrör med olika lager av Vesuvii askregn i april 1906.

Zoologiska samlingarna

ha ökats genom följande gåvor och inköp:

Ett lejon, inköpt av K. Kolthoff; en av konservator Kolthoff uppstoppad råbock, skänkt av komminister *G. Nyren*, Göksholm; en prutgås, skänkt av stud. *B. Winblad*; en labb, skänkt av stud. *T. Adlers*; en vacker samling fågelägg, som läroverket tacksamt mottagit som minne av herr *Oskar Ekman*; en svart huggorm, skänkt av stud. *S. Källander*; ett antal allmänna fiskar har spritlagts för undervisningen; en samling fjärilar och andra insekter, skänkta av lektor *E. Adlerz*; biologiska insektgrupper, inköpta av dr *W. Smidt*.

Mineralogiska och paleontologiska samlingarna

ha ökats genom följande gåvor:

Kalkspat m. m., skänkt av stud. *J. Eklund*; Augit och kalkspat, skänkta av lektor *E. Adlerz*; Augit, skänkt av stud. *A. Söderberg*; Silvermalm, skänkt av stud. *E. Wibell*; försteningar från Gottland, skänkta av stud. *O. Eklund*.

Botaniska undervisningsmaterielen

har ökats genom en mikrotom, skänkt av läroverksadjunkten *A. Friberg* och extraläraren *B. J. W. Åberg*.

De botaniska samlingarna

har ökats genom följande gåva: Dadlar i fruktställning, skänkta av stud. *Gustaf Palm*.

För fysikaliska instrumentsamlingen

ha under året inköpts:

för värmeläran: vattenbad av koppar samt apparat att visa längdutvidgningen; för läran om magnetismen: 10 stycken större stavmagneter; för elektricitetsläran: elektrisk radiator (värmeelement); elektrisk kokapparat; apparat för telegrafering utan tråd; gnistinduktor, större, med tillbehör för röntgenljus etc., samt en oljepump med tillbehör.

Därtill har huvudsakligen för realskolans frivilliga laborationer i fysik inköpts: glasbägare, kolvar, rör, provrör, gummislangar, tänger, koppar- och zinkplåt samt koppartråd m. m.

För ritsalens behov

ha inköpts diverse modeller.

För gymnastiken

ha inköpts några korgbollställ samt park- och slungbollar.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

Under förra sommaren verkställdes i de fyra lärosalarna under bönsalen en välbehövlig och grundlig reparation, i det väggar och tak omputsades och nymålades; därjämte inkläddes det större värmeledningsrör, som genom en av salarna leder upp till bönsalen, i en särskild trumma, vilken tillika verkar ventilerande och förhindrar den onödiga uppvärmning, som förut vid vissa tillfällen kunde vara besvärande; de gamla alltför svaga ljusledningarna i dessa salar blevo samtliga nedrivna och ersatta med nya, i rör inlagda ledningar.

I stora skolhuset hava golven i alla tamburerna och i de flesta lärosalarna olje-dränkts och fernissats. I norra skolhuset ha diverse reparationer i kemiska laboratoriet verkställt. Byggnadens gamla plåtbeklädnad invid frontespiserna har avrivits och ersatts med ny jämte kompletterande murning.

I gymnastikhuset ha avklädningsrummens tak och väggar, som företett åtskilliga sprickor, reparerats och nystrukits; stora trappans skarpa takkanter, som ej velat behålla sitt murbruk, ha blivit beklädda med järnband. I gymnastiksalen ha friserna kring bomluckorna blivit pålagda, lås och gångjärn omsedda och oljade, likaså alla block, muttrarna på alla krokarna tilldragna, nya ställinor insatta, båglinorna omklädda samt alla 12 lejdarna reparerade med nya benslingar på alla pinnar. Som takbelysningen visat sig förbruka mycken energi och dess ljusmängd vid flera tillfällen ej behövas, har en ny, fullständig belysning med åtta 100-ljus-glödlampor anbragts, som tillika tjänar som reserv.

Vid alla ingångarna i stora skolhuset ha inlagts nya, tjocka kokosmattor. 70 nya subsellier ha inköpts för gymnasium och 3 dussin nya stolar för skrivningarna å stora salen. Den paviljong, som från Bestyrelsen för slöjd- och industriutställningen i Örebro 1911 som gåva överlämnades till läroverket att användas som lekskjul, visade sig för svag för detta ändamål och har därför av kollegiet avyttrats för ett pris av 200 kronor, vilka medel jämte 50 kronor från fonden till läroverkets prydnad med konstverk använts som bidrag till inköp av en större oljemålning av artisten Linus. Den pryder nu en väggyta i trappuppgången. Till artisten Linus, som i sin egenskap av närking godhetsfullt velat efterskänka halva priset för tavlan, hembär läroverket sin tacksamhet.

Likaledes betygar läroverket bokhandlaren A. P. Brydolf sin tacksamhet för den vackra gåvan av ett reliefporträtt av Pontus Wikner.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Uppgifter om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1912.

Kassans rubrik	D e b e t								K r e d i t							
	Behållning vid årets början		Summa inkomster		Skuld vid årets slut		Summa		Skuld vid årets början		Summa utgifter		Behållning vid årets slut		Summa	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Byggnadsfonden	1 325	55	3 800	07	—	—	5 125	62	—	—	2 982	11	2 143	51	5 125	62
Ljus- och vedkassan	2 050	49	17 351	35	—	—	19 401	84	—	—	18 725	50	676	34	19 401	84
Biblioteks- o. materielkassan	14 804	34	7 890	48	—	—	22 694	82	500	—	6 283	71	15 911	11	22 694	82
Premie- och fattigkassan ...	8 106	17	957	95	—	—	9 064	12	—	—	750	73	8 313	39	9 064	12
Stipendiekassan	124 264	85	5 322	04	—	—	129 586	89	—	—	4 861	50	124 058	72	128 920	22*
Summa	150 551	40	35 321	89	—	—	185 873	29	500	—	33 603	55	151 103	07	185 206	62

*) Häri ej inberäknat Graffmans stipendiefond å kr. 666: 67, som förvaltas av konsistorium, Strängnäs.

32. Under sistförflutna kalenderår hava följande belopp utgått för underhåll och tillökning av:

	Kr.	öre
a) boksamlingen	606	12
b) den övriga undervisningsmaterielen	3,341	70
c) inredningsmateriel	397	70
samt för d) diverse tryck	1,376	—

Med glädje och tacksamhet har läroverket till fonden för skolans prydnade ytterligare mottagit följande gåva:

»Till Karolinska läroverkets rektor överlämnas härmed såsom bidrag till fonden för skolans prydnade med konstverk kr. 102: 88, utgörande hälften av behållningen från Brageförbundets soaré den 7 december 1912.

Örebro den 29 mars 1913.

Herman Phil

ordf.

Alf Melander

skattm.»

Läroverket har under året mottagit följande donation:

»Till Örebro högre allmänna läroverks lärarekollegium.

En avliden ungdomens lärare och vän, som önskat vara okänd, har bestämt, att av hans kvarlåtenskap skall ett belopp av *ett tusen* (1,000) *kronor* överlämnas till *Karolinska läroverket* med rätt för kollegiet att bestämma, huru räntan härav får användas, och då arvingarna godkänt denna bestämmelse av den avlidne, överlämnas härmed beloppet *ett tusen* (1,000) *kronor*.

Örebro den 1 mars 1913.

J. G. Spangenberg

Utredningsman i dödsboet»

Kollegiet har beslutit, att de donerade medlen skola förvaltas som en särskild fond under namn: »En avliden ungdomens lärares och väns fond», samt att dess avkastning skall användas att som premier utdelas till därav förtjänade lärjungar.

G. Examina och Terminsavslutning m. m.

33. *Muntlig studentexamen* anställdes vid läroverket våren 1912 den 17 och 18 maj i närvaro av herrar censorer, professorerna m. m. N. E. Wadstein, A. Wiman och domprosten m. m. Fr. I. Fåhræus för latingymnasium, professorerna m. m. L. O. J. Söderblom, Cl. Lindskog och V. W. Ekman för realgymnasium, läroverkets inspektor kontraktsposten m. m. K. E. Edlund samt tillkallade examensvittnen, landshövdingen m. m. K. J. Bergström och kontraktsposten m. m. J. Wahlfisk. Av de examinerade, som den första examensdagen voro fördelade i sex grupper och den andra dagen i fem grupper, 22 latinare utan grekiska och 26 realister av läroverkets egna lärjungar samt 2 lärjungar från enskild undervisning å latinlinjen, godkändes samtliga.

Muntlig realskolexamen försiggick vårterminen den 1 och 3 juni i närvaro av maskindirektören frih. H. Mörner och belyningschefen J. von Sydow samt läroverkets inspektor. Läroverkets egna lärjungar, 6:te klassens samtliga 20 lärjungar, voro fördelade i tre grupper, av vilka en prövades den 1 juni och de två andra den 3 juni. Dessutom prövades en lärjunge från enskild undervisning båda examensdagarna. Samtliga skolans lärjungar utom en godkändes; likaså godkändes privatisten.

Under innevarande vårtermin anmälde sig härstädes till *studentexamens* undergående läroverkets samtliga 50 lärjungar i översta ringen — 21 å latinlinjen, därav 9 med grekiska, och 29 å reallinjen — samt 3 från enskild undervisning. Dessutom hänvisades hit 2 privatister. Till *realskolexamen* anmälde sig skolans samtliga 14 lärjungar i 6:te klassen, varjämte en privatist hänvisades hit. De skriftliga proven för studentexamen försiggingo torsdagen den 10, lördagen den 12, måndagen den 14, onsdagen den 16 och fredagen den 18 april, samt för realskolexamen lördagen den 3, måndagen 5, onsdagen 7 och fredagen den 9 maj. Efter avlagda skriftliga studentprov förklarades 41 av skolans egna lärjungar — 15 latinare och 26 realister — samt 4 privatister berättigade till muntlig prövning i studentexamen, som enligt Överstyrelsens bestämmelse skall för rättas den 12 och 13 juni 1913. Efter avlagda skriftliga prov för realskolexamen, vari 13 av läroverkets egna lärjungar och en hit hänvisad privatist deltog, förklarades samtliga med undantag av en läroverkets egen lärjunge och privatisten berättigade till muntlig prövning, som är utsatt till den 2 och 3 juni kl. 8 f. m.

34. Den *offentliga avslutningen av läsåret* har av H. H. Eforus utsatts till *torsdagen den 5 juni*, då examen anställes med skolans samtliga lärjungar kl. 9,30—11,20 f. m. enligt bilagd examensordning. Omedelbart därefter vidtager den egentliga *avslutningen*, som försiggår i *gymnastiksalen*, varvid *slutövning i sång* först förekommer, flyttning avkunnas, belöningar och understöd utdelas samt ungdomen hemförlovas. *Onsdagen den 4 juni* sker *upprevisning i gymnastik kl. 1 e. m.* med gymnasium. Prov på lärjungarnas färdighet i teckning och slöjd finnas tillgängliga i ritsalen och slöjdsalen under examensdagen.

35. Till övervarande av den offentliga förrättningen inbjudas lärjungarnas föräldrar och målsmän ävensom andra för läroverkets arbete intresserade personer.

36. *Nästa termin* börjar fredagen den 22 augusti kl. 10 f. m., då inträdessökande och de, som önska undergå prövning för flyttning till högre klass eller ring eller för övergång till annan linje, skola infinna sig vid läroverket efter hos rektor minst en vecka tidigare skedd skriftlig eller muntlig anmälan. *Måndagen* den 25 augusti kl. 1,30 e. m. börja skjututbildningsövningarna för gymnasiets samtliga ringar och real-skolans sjätte klass. Därvid verkställes upprop och göres anmälan om val av linje (latin- eller real-).

Tisdagen den 26 augusti kl. 1,30 e. m. anställes allmänt upprop, vid vilket läroverkets alla lärjungar skola vara närvarande.

Herrar lärare samlas fredagen den 22 augusti kl. 9 f. m. i kollegierummet.

Tiden för nästa läsårs terminer är 26 augusti—22 december samt 14 januari—9 juni.

Örebro i maj 1913.

Klas Melander.

Anvisning på lämpliga uppgifter för frivilliga självstudier under sommarferierna.

1. För dem, som åtnjutit undervisning i realskolans 4:de klass.

Kristendom :	Kastman, Palestina, land och folk.
Modersmålet :	Topelius, Fältskärns berättelser. Lindström — Widegren, Valda prosastycken (1,25). De vackraste sagorna ur »Tusen och en natt» (2,50).
Tyska :	Hjorth — Lindhagen, Kleine Schülerbibliothek, band I, II, III eller IV (pr band 30 à 35 öre).
Engelska :	Elfstrands läsebok, 5 sid.
Historia :	Estlander, Läsebok till nyare tidens historia, första tidevarvet. Schwerin, De stora upptäckternas tidevarv. Ahlenius, Kolumbus (Verdandis småskrifter n:r 43).
Geografi :	Sven Hedin, Tibetanska äventyr (4 kr.). Duse, Bland pingviner och sälar (1 kr.). Nathorst, Polarforskningen (25 öre). Samuelsson, Sibirien (0,50), Lönnborg, Kina, (0,25), i Heimdals folkskrifter. Sandström, Natur och arbetsliv i svenska bygder I och II (å 2 kr.).
Naturlära :	Kjellman, Nordens vårväxter (Heimdals folkskrifter).
Matematik :	Meyer och Hedström, Exempel till ekvationsläran, första avdeln. (1,25).

2. För dem, som åtnjutit undervisning i realskolans 5:te klass.

Kristendom :	Repetition av Markus evangelium. Stave, Jesu liv. Norberg, Lukas evangelium. Schneller, Evangelieresor.
Modersmålet :	C. J. L. Almquist, Folkklivsberättelser. (De bästa böckerna, Bonnier. Pris 1 kr.). C. Snoilsky, Svenska Bilder. Selma Lagerlöf, En herrgårdssägen. Dalin, Svensk vers (1,25). Rydberg, Fribrytaren på Östersjön. Topelius, Fältskärns berättelser. De vackraste sagorna ur »Tusen och en natt», 1:a samlingen (2,50). E. Fries, Den svenska odlingens stormän (1 kr.). Strindbergs skrifter i urval (1 kr.).
Engelska :	Jespersen-Rodhe, Engelsk läsebok. Mrs Hodgson Burnett, Little Lord Fauntleroy.
Historia :	Grimberg, Sveriges historia V (2 kr.). Strindberg, Svenska öden och äventyr, 3 delar (3 kr.). Montelius, Livet i Sverige under hednatiden (2 kr.). Estlander, Läsebok i nya historien (4,50).

- Geografi: Ahlenius, Fornskandinaviska upptäcktsfärder (0,25).
Hagman, Allmän fysisk geografi.
Svensén, Geografiska erövringar (2 kr.).
Anna Sandström, Natur och arbetsliv i svenska bygder I och II (2 kr.).
Duse, Bland pingviner och sälar (1 kr.).
- Naturlära: Helenius, M., Vad säger vetenskapen om rusdryckerna?
O. M. Reuter, Drag ur djurens liv.
W. Ostwald, I kemiens förgårdar.
Vilka växter förekomma i en torvmosse?
Undersökning av något av västgötaberget i botaniskt syfte.
- Matematik: Meyer och Hedström, Exempel till ekvationsläran, andra avdelningen, (1,25).

Ferieuppgifter till Ring II.

- Modersmålet: Viktor Rydberg, Vapensmeden.
Snoilsky, Svenska bilder.
Runeberg, Julkvällen. Prosaberättelser.
Heidenstam, Karolinerna. Heliga Birgittas pilgrimsfärd.
- Latin: Cornelius Nepos, Cimon.
- Tyska: Utanläsning av dikter i Knauth, Auswahl deutscher Gedichte, t. ex. Goethe, Der Sönger; Schiller, Der Handschuh; Uhland, Des Sängers Fluch.
- Engelska: Jespersen-Rodhe, Engelsk läsebok.
Barry Pain, Eliza.
- Historia: Löf, Allmän historia, nya tiden.
Estlander, Allmän historia: Forntiden och medeltiden.
I Glerupska biblioteket: Allmän historia: Forntiden och medeltiden.
- Geografi: Febr, Geografiska skildringar (Kina—Förenta Staterna, Italien), eller Fagerlund och Falk, Geografisk läsebok I.
- Fysik: Bestämning av vistelseortens meridian; solens höjd för olika dagar, månens rörelse och fasförändringar under någon del av sommaren samt dess höjd, då den passerar meridian.
S. Arhenius, Världarnas utveckling.

Ferieuppgifter till Ring III.

- Kristendom: Herman Levin, Kyrkohistorisk läsebok.
- Modersmålet: Runeberg, Kungarna på Salamis.
» Kung Fjalar.
Linné, Västgötaresan.
Norska: Bjornson, Fortællinger.

- Latin: Urbis Romæ viri illustres, utgiven av Lind.
Livius, Roms konungasagor, översättning av Lyth.
Mommsen, Romerska fältherrar och statsmän, i urval och översättning av Zetterqvist (För skola och hem n:o 26).
- Tyska: Någon historisk roman, t. ex.
Alexis, Die Hosen des Herrn von Bredow (1,25).
» Der Werwolf (1,50).
Någon novell, t. ex.
Wilbrandt, Der Lotsenkommandeur (0,15)
Raabe, Die schwarze Galeere (0,15).
Ludwig, Zwischen Himmel und Erde (0,75).
Stifter, Der Hochwald (0,75).
(allt efter rekvisition å boklådan).
- Engelska: Ringenson, Adventures of Sherlock Holmes.
Hagelin, British Institutions.
Rodhe, E., IV, Tales and Sketches.
- Franska: Fransk läsebok av Fant; sid. 1—60.
- Historia: Stavenow, Den stora engelska revolutionen (1,75).
Ellen Fries, Teckningar ur Svenska adelns familjeliv (3 kr.).
Forsell, Gustav II Adolf (0,75).
Löv, Allmän Historia, III.
Delar av Fryxells hist.
- Geografi: Kjellén, Stormakterna I—II.
Hedin, Från pol till pol I—II.
- Matematik: Rydberg, Algebraiska studentuppgifter för latinlinjen.
- Biologi: Av vilka växter består floran vid en havstrand?
Av vilka växter består floran i ett kärr?
Nordwall, I. F., Sveriges skogar.
Walin, Ingeborg, Födoämnenslära.
Undersökning av något av bergen i Västergötland (eller i något annat landskap), särskilt från biologisk synpunkt.
- Fysik: Rydberg, Fysikaliska studentuppgifter på värmeläran.
Ostwald. Energien.

Ferieuppgifter till Ring IV.

- Kristendom: Svenska psalmboken.
Lewin, Kyrkohistorisk läsebok.
- Modersmålet: Atterbom, Lycksalighetens ö (skoluppl.).
Stagnelius, Valda dikter, utg. av Bendixson.
Något arbete av Ibsen eller av B. Björnson.

- Latin: Cæsar, De bello gallico, böckerna 3 och 5.
Cicero, En väns tankar om vänskapen, översättning av Lyth.
Cicero, En åldrings tankar om ålderdomen, översättning av Lyth.
Viktor Rydberg, Kulturhistoriska föreläsningar, I.
Viri illustres, Linds ed.
- Grekiska: Bergstedt, Grekisk kulturhistoria.
- Tyska: Friedrich Gerstäcker, Unter dem Aequator, Reclams Miniaturuppl. inb. (1,50).
- Engelska: Jespersen, The England and America Reader.
Hagelin, British Institutions.
Ballantyne, Coral Island.
Kipling, Mowgli Stories.
- Franska: Porchat, Le Berger et le Proscrit.
- Historia: Ludvig Stavenow, Konung Gustav III eller Frihetstiden.
Boëthius, Franska revolutionen.
- Geografi: Sveriges och de förnämsta kulturländernas geografi.
Hedin, Från pol till pol I—II.
Kjellén, Stormakterna.
- Matematik: Rydberg, Algebraiska studentuppgifter.
- Biologi: Vilka mossor finnas i din hembygd?
Försök att utveckla en groddplanta uti en näringslösning med och utan järn.
W. Leche, Människan, hennes uppkomst och utveckling.
- Fysik: Rydberg, Uppgifter, givna i mogenhetsexamen i fysik. (Akustik och elektricitetsläran).
En kritisk studie av O. D. Chwolson, professor i S:t Petersburg (den fysikaliska avdelningen §§ 4, 5, 6 och 7) översättning, Lund (Gleerups förlag).
S. T. Thompson, Elektriciteten och magnetismen.
J. Tyndal, Värmet.
-

Inträdesfordringar:

1. För inträde i realskolans *första klass* fordras:
  - a) förmåga att tydligt och säkert läsa innantill och att med egna ord redogöra för innehållet av en enkel uppläst berättelse;
  - b) någon färdighet i välskrivning;
  - c) någon färdighet i rättskrivning;
  - d) kännedom om viktigare berättelser ur gamla och nya testamentets bibliska historia; några psalmverser;
  - e) färdighet i användandet av de fyra räknesätten med hela tal, högst fyrsiffriga, dock att icke må fordras användning av mer än tvåsiffriga multiplikatorer och divisorer; någon kännedom om sorter och någon övning i huvudräkning;
  - f) kännedom om Skandinaviska halvöns gränser, om det allmännaste av dess höjdförhållanden och om Sveriges huvuddelar; närmare kännedom antingen om Götaland eller om Svealand och Norrland; förmåga att på kartan utvisa det genomgångna.

2. För inträde i varje *annan klass* eller ring fordras att hava inhämtat samtliga de lärokurser, som för de föregående klasserna och ringarne äro stadgade, samt därest inträde sökes under vårterminen, att jämväl kunna nöjaktigt redogöra för de lärostycken, som under höstterminen blivit genomgångna i den klass eller ring, där inträde sökes.

Till lärjunge i allmänt läroverk får icke under höstterminen antagas annan än den, som då inträde sökes, redan uppnått, eller som före kalenderårets utgång uppnår nio års ålder, ej heller under vårterminen annan än den, som före utgången av närmast föregående kalenderår uppnått nämnda ålder.

Till lärjunge i realskolans första klass får ej antagas någon, som före det kalenderår, då inträde sökes, fyllt tolv år.

Inträdessökande skall förete:

a) intyg av vederbörande prästerskap, innehållande uppgift om *föräldrar, födelseort, ålder* och, där så ske kan, uppförande samt anteckning därom, att han haft naturliga eller vaccinkoppor;

b) intyg av läkare, att han icke lider av sjukdom eller lyte, som gör honom olämplig för skolarbete eller kan menligt inverka på medlärjungar.

Har han förut varit i annat allmänt läroverk intagen, skall han *dessutom* förebbringa vederbörligt avgångsbetyg från det läroverk, han senast bevistat, samt, därest han övergår under terminens lopp, kvitto å de av honom senast erlagda terminsavgifter eller, såvida han från erläggande av dylika i föreskriven ordning befriats, bevis därom.

Inskrivningsavgiften utgör 10 kronor; från denna äro de, som övergå från annat allmänt läroverk, frikallade.

Sammanfattning

av den kompetens, som med avseende å fordringarna på förvärvad allmänbildning åtföljer avlagd realskolexamen.

Avlagd godkänd realskolexamen med här upptagna tilläggsfordringar jämte övriga kompetensvillkor, angående vilka bestämmelser äro utfärdade i en eller flera av nedan angivna författningar, berättigar:

A) *till inträde i följande fackskolor och specialkurser:*

1) postelevkursen, efter omkring ett års övningstjänstgöring vid postkontor, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, franska, geografi och matematik (Generalpoststyrelsens cirkulär n:r XXII den 14 juni 1907);

2) telegraflevkursen, med villkor av vitsordet godkänd i den muntliga prövningen i modersmålet, matematik, geografi, naturlära, tyska, engelska och franska (Telegrafstyrelsens cirkulär n:r 2 den 31 januari 1907, § 141);

3) tekniska elementarskolorna, med villkor av vitsordet godkänd i matematik och under förutsättning att inträde sökes senast höstterminen näst efter det två år förflutit efter examens avläggande (kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående ändrad lydelse av § 6 i stadgarna för de tekniska elementarskolorna den 15 juni 1877);

4) lantbruksinstitutet vid Ultuna och lantbruksavdelningen vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, geografi, matematik och naturlära (förnyade kungl. stadgarna för lantbruksinstitutet vid Ultuna den 3 juni 1904, § 18 c), och kungl. stadgarna för lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp av samma datum, § 17 b), samt kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående viss behörighet för den, som avlagt realskolexamen, att vinna inträde vid nämnda institut);

5) skogsinstitutets lägre kurs, med villkor av vitsordet godkänd i matematik och naturlära (förnyade kungl. stadgarna för de allmänna skogsläroverken i riket den 13 april 1886, § 10, med ändringar i denna § enligt kungl. kungörelserna den 22 maj 1903 och den 26 oktober 1906);

6) den för blivande lärare i teckning och välskrivning avsedda undervisningen vid Tekniska skolan i Stockholm, varjämte fordras att ådagalägga erforderlig skicklighet i frihandsteckning och linearritning den senare utsträckt till perspektiv- och skugglära (kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående ändrad lydelse av § 42 mom. 2 i stadgarna för tekniska skolan i Stockholm den 10 juli 1891).

B) Till anställning i följande tjänstebefattningar :

7) såsom bokhållare, kontorsskrivare eller vid distrikten anställd tjänsteman vid statens järnvägar, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi och matematik; kompetensen omfattar icke anställning som distriktschef, bandirektör, baningenjör, maskindirektör, maskiningenjör, trafikinspektör, distriktssekreterare, maskininspektör, verkmästare, telegrafinspektör, underingenjör och ritare (Järnvägsstyrelsens order n:r 422 den 10 juni 1907);

8) vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakningen, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi, matematik och naturlära, varjämte fordras att hava genomgått tvåårig kurs vid handelsinstitut (kungl. kungörelsen den 12 maj 1865 angående förändrade villkor för anställning i statens civila tjänstebefattningar, mom. 9, samt kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående behörighet för den, som avlagt godkänd realskolexamen och genomgått handelsinstitut, att vinna anställning vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning);

9) såsom tjänsteman i något av riksbankens kontor, varjämte fordras att efter examens avläggande hava genomgått nöjaktig kurs i handelsinstitut, handelsskola eller därmed jämförlig bildningsanstalt (kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 i anledning av riksdagens beslut angående villkoren för erhållande av anställning såsom tjänsteman hos riksbanken);

10) såsom biträde vid postsparbanken, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet och matematik (enligt Styrelsens för postsparbanken beslut den 13 februari 1907);

11) såsom teckningslärare eller musiklärare vid allmänt läroverk (kungl. stadgan för rikets allmänna läroverk den 18 februari 1905, § 188);

12) såsom länsman (Kammarkollegii cirkulär angående villkoren för befordran till länsmanstjänster den 21 januari 1842 samt kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående befrielse för den, som avlagt godkänd realskolexamen, från vissa i nämnda cirkulär föreskrivna prov);

13) såsom reservofficersvolontär, utom vid fortifikationen, varjämte fordras att hava genomgått tvååriga kursen vid Frans Schartaus praktiska handelsinstitut i Stockholm, Göteborgs handelsinstitut eller Malmö högre handelsinstitut (kungl. kungörelsen den 16 mars 1906 angående sättet för officers- och reservofficersvolontärers antagning och utbildning samt kungl. brevet den 18 januari 1907 till tjänstförrättande inspektören för militärläroverken, samtliga arméfördelningschefer m. fl. angående rätt för dem, som genomgått Malmö högre handelsinstitut, att vinna anställning såsom reservofficersvolontärer).

Ovan angivna kompetens ifråga om teckningslärarekursen, postelevkursen och telegraf-elevkursen samt anställning vid statens järnvägar gäller i tillämpliga delar för såväl manliga som kvinnliga lärjungar, ifråga om anställning vid postsparbanken endast för kvinnliga lärjungar och i övrigt endast för manliga lärjungar.

Anm. Ovannämnda kungl. kungörelser den 26 oktober 1906 äro intagna i Svensk Författnings-Samling 1906, n:r 92.

Examensordning vid Karolinska läroverket.

Torsdagen den 5 juni 1913.

	9,30—9,55	9,55—10,20	10,30—10,55	10,55—11,20
1 c . . rum N:o 14	Mojersmålet <i>Esseen</i>	Tyska <i>Esseen</i>	Matematik <i>Johnsson</i>	Elementarsång* <i>Hjort</i>
1 b rum Bibl. östra	Mojersmålet <i>Säterstrand</i>	Tyska <i>Säterstrand</i>	Naturlära <i>Lindwall</i>	Geografi <i>Olovsson</i>
1 a " " västra	Mojersmålet <i>Hultgren</i>	Historia <i>Andersson</i>	Geografi <i>Olovsson</i>	Matematik <i>Cederblad</i>
2 c . . rum N:o 13	Historia <i>Kihlén</i>	Matematik <i>Lindwall</i>	Mojersmålet <i>Lagerstedt</i>	Tyska <i>Lagerstedt</i>
2 b . . " " 12	Tyska <i>Éller</i>	Mojersmålet <i>Éller</i>	Elementarsång* <i>Hjort</i>	Naturlära <i>Åberg</i>
2 a . . " " 11	Naturlära <i>Friberg</i>	Kristendom <i>Helgesson</i>	Tyska <i>Carlsson</i>	Historia <i>Kihlén</i>
3 c . . " " 16	Naturlära <i>Cederblad</i>	Tyska <i>Cedergren</i>	Geografi <i>Cederblad</i>	Kristendom <i>Liedgren</i>
3 b . . " " 15	Matematik <i>Almberger</i>	Kristendom <i>Kihlén</i>	Naturlära <i>Friberg</i>	Tyska <i>Säterstrand</i>
3 a . . " " 8	Matematik <i>Lindwall</i>	Mojersmålet <i>Nilsson</i>	Tyska <i>Nilsson</i>	Kristendom <i>Helgesson</i>
4 c . . " " 10	Tyska <i>Sommar</i>	Matematik <i>Blix</i>	Engelska <i>Kropp</i>	Fysik <i>Lindwall</i>
4 b . . " " 5	Historia <i>Carlsson</i>	Kristendom <i>Hultgren</i>	Matematik <i>Spangenberg</i>	Tyska <i>Carlsson</i>
4 a . . " " 9	Historia <i>Helgesson</i>	Geografi <i>Åberg</i>	Matematik <i>Lindman</i>	Engelska <i>Kropp</i>
5 c . . " " 22	Tyska <i>Olovsson</i>	Matematik <i>Olsson</i>	Historia <i>Andersson</i>	Fysik <i>Lindman</i>
5 b . . " " 6	Engelska <i>Bondeson</i>	Fysik <i>Witt</i>	Kristendom <i>Hultgren</i>	Mojersmålet <i>Éller</i>
5 a . . " " 7	Engelska <i>Cedergren</i>	Biologi <i>Cederblad</i>	Tyska <i>Säterstrand</i>	Fysik <i>Spangenberg</i>
R I . . " " 1	Kemi <i>Johnsson</i>	Matematik <i>Johnsson</i>	Kristendom <i>Liedgren</i>	Fysik <i>Witt</i>
L & R I " " 17	Historia <i>Lagerstedt</i>	Engelska <i>Olovsson</i>	Biologi <i>Adlerz</i>	Kristendom <i>Arnell</i>
L I . . " " 4	Fysik <i>Spangenberg</i>	Kristendom <i>Liedgren</i>	Matematik <i>Blix</i>	Latin <i>Bergner</i>
R II b . " " 3	Kemi <i>Åberg</i>	Matematik <i>Almberger</i>	Fysik <i>Rektor</i>	Geografi <i>Andersson</i>
R II a . " " 2	Biologi <i>Adlerz</i>	Geografi <i>Lagerstedt</i>	Matematik <i>Almberger</i>	Engelska <i>Bondeson</i>
L II . . " " 19	Latin <i>Bergner</i>	Geografi <i>Lundberg</i>	Mojersmålet <i>Fredlund</i>	Tyska <i>Cedergren</i>
R III b " " 20	Franska <i>Borg</i>	Kemi <i>Adlerz</i>	Tyska <i>Bondeson</i>	Matematik <i>Johnsson</i>
R III a " " 18	Matematik <i>Olsson</i>	Engelska <i>Borg</i>	Fysik <i>Witt</i>	Historia <i>Lundberg</i>
L III . " " 21	Kristendom <i>Liedgren</i>	Filosofi <i>Fredlund</i>	Historia <i>Lundberg</i>	Tyska <i>Nilsson</i>
	9,30—9,55	9,55—10,20	10,30—10,55	10,55—11,20

Uppvisning i gymnastik onsdagen den 4 juni kl. 1 e. m. med femte gymnastikavdelningen (ring III och L II).

Slutövning i sång torsdagen den 5 juni kl. 11,30 f. m.

Prov på lärjungarnes färdighet i teckning och slöjd finnas tillgängliga i ritsalen och slöjdsalen under examensdagen.

* I sångsalen.

Pris 1 kr.

ÖREBRO · LINDHNSKA BOKTRYCKERIET